

MAGAZINE VOOR ALUMNI EN RELATIES

Broerstraat 5

395^{jaar}

- > Lustrum 'Arts Meet Science'
- > Onderwijs ontspoord/t
- > Energiemarkt in Nederland
- > Junkie XL in Ain Wondre Stad
- > De strandbeesten van Theo Jansen

> **Gasthoofdredacteur
 Marc Chavannes**

Comenius

Executive leergangen over visie en leiderschap

In samenwerking met de topuniversiteiten van Harvard, Yale, Berkeley, Leuven, Parijs, Heidelberg, Bologna, Praag, Cambridge, Groningen, Beijing en Shanghai

Nationale Comenius Leergang

Executive programma over visie en leiderschap met een keur aan inzichten uit de klassieke wetenschapsgebieden: wijsbegeerte en religie, recht, sociale, medische en natuurwetenschappen, letteren en economie. Niet 'koude' academische kennis staat centraal, maar kennis die verrijkt is met de persoonlijke visie en levenservaring van vooraanstaande sprekers. De leergang is een investering in de veelzijdigheid van de deelnemers.

Tijdsduur: 7 x 2 aaneengesloten dagen gespreid over 9 maanden

Start: donderdag 14 mei 2009

Locatie: centraal in Nederland

Europese Comenius Leergang

Internationaal executive programma waarin leiderschapsontwikkeling centraal staat. In samenwerking met de internationaal vermaarde universiteiten van Leuven, Parijs, Heidelberg, Bologna, Praag, Cambridge en Groningen worden vakoverstijgende inzichten uit zeven klassieke wetenschapsgebieden aangereikt. De leergang stimuleert het vermogen om fundamentele veranderingen te herkennen en er op in te spelen.

Tijdsduur: 7 x 3 aaneengesloten dagen gespreid over een jaar

Start: woensdag 13 mei 2009

Locaties: Leuven, Parijs, Heidelberg, Bologna, Praag, Cambridge en Groningen

American Comenius Course

Executive topprogramma over 'leiderschap en spirit' in samenwerking met docenten van de Amerikaanse universiteiten Harvard, Yale en Berkeley. Tijdens de eerste studieweek concentreren topsprekers van Harvard zich op 'the concept of power'. In Yale staat 'the concept of dignity' centraal. De tweede studiereis begint met een tweedaagse treinreis van Denver naar San Francisco en eindigt aan de Berkeley University in Californië. 'Breaking new ground' en 'out-of-the-box thinking' zijn hier de leidende thema's.

Tijdsduur: 2 studiereizen van een week

Start: zondag 7 juni 2009

Locaties: Cambridge, New Haven en Berkeley (USA)

Chinese Comenius Course

De nieuwe Chinese Comenius Course is een executive programma over 'leiderschap en veerkracht' in samenwerking met de topuniversiteiten Peking University en Tsinghua University in Beijing en Fudan University in Shanghai. Na een 2-daagse inleidende module in Nederland volgt de 9-daagse studiereis naar China. Verbinding, balans en dynamiek zijn de thema's waardoor een diep inzicht in de drijfveren en levenskracht van China ontstaat.

Tijdsduur: 2-daagse module in Nederland en een studiereis van 9 dagen

Start: donderdag 14 mei 2009

Locaties: Nederland, Beijing en Shanghai

Sprekers

Onze Nederlandse sprekers zijn o.a.:

mgr. Bär | em. prof.dr. Heleen Dupuis (Universiteit Leiden) | prof.dr. Vincent Icke (Universiteit Leiden/Universiteit van Amsterdam) | prof.dr. John Rijsman (Universiteit van Tilburg) | prof.dr. Paul Scheffer (Universiteit van Amsterdam) | prof.dr.ir. Sander Bais (Universiteit van Amsterdam) | prof.dr.mr. Afshin Ellian (Universiteit Leiden) | prof.dr. Jos de Beus (Universiteit van Amsterdam) | prof.dr. Paul van Tongeren (Radboud Universiteit Nijmegen)

Onze Europese sprekers zijn o.a.:

prof.dr. Johan Verstraeten (Leuven) | Kardinaal G. Danneels (Leuven) | prof.dr. Nilufer Göle (Parijs) | prof.dr. Konrad Beyreuther (Heidelberg) | mr. Gherardo Colombo (Bologna) | prof.dr. Simon Conway Morris (Cambridge) | prof. Milan Knizak (Praag)

Onze Amerikaanse sprekers zijn o.a.:

prof. Ronald Heifetz (Harvard University) | prof. Joseph Nye (Harvard University) | prof. Paul Kennedy (Yale University) | prof. Amy Chua (Yale University) | prof. Michael Nagler (Berkeley University) | prof. Alex Filippenko (Berkeley University) | Gijs Scholten van Aschat (acteur)

Onze Chinese sprekers zijn o.a.:

prof. Hu Angang (Tsinghua University) | prof. Pan Wei en prof. Xinzhong Xu (Peking University) | prof. Lu Ming, prof. Jun Zhang en prof. Yin Xingmin (Fudan University)

Bel voor meer informatie drs. Sandra Roelen-Hendriks

050 - 316 22 23

www.comeniusleergang.nl

rijksuniversiteit
 groningen

- > 4 **Zwarts op wit**
- > 5 **Hoofdreactioneel Marc Chavannes**
- > 6 **Onderwijnstrein ontspoord/t**
Marc Chavannes en Greetje van der Werf bespreken de toestand van het onderwijs in Nederland
- > 8 **Strandbeesten**
Kunstenaar Theo Jansen is met zijn strandbeesten een wonderbaarlijke lustrumattractie
- > 11 **Ain Wondre Stad**
- > 12 **Energie uit handen**
Henk Moll schrok niet van de buitenlandse overnames van Essent en NUON
- > 14 **Alumnus in het buitenland**
- > 15 **Passende sport voor academici**
Olympiër Marti ten Kate geeft hardloopleclinic tijdens lustrum
- > 16 **Programma Alumnidag zaterdag 13 juni**
- > 18 **Nieuwe aflevering van Mussengang**
- > 20 **Column Greta Riemersma**
- > 21 **Darwin en geloven**
René Fransén integreert in zijn boek scheppingsverhaal en evolutietheorie
- > 22 **Extern toezicht in de belanstelling**
Rein Jan Hoekstra en Heino van Essen al bestuurders in hun studententijd
- > 24 **Column Tienke Koning**
- > 25 **Alumniactiviteiten en fondsenwerving**
- > 28 **Life Long Learning**
- > 30 **Oraties, Portretten en Colofon**
- > 32 **Alumni Achteraf**

Foto voorkant: Strandbeest
FOTO > LOEK VAN DER KLIS

Dit is slechts een 'bijredactioneel'. Het échte redactioneel staat op pagina 5 en is geschreven door Marc Chavannes. Chavannes – voor zover hij nog introductie behoeft – is auteur, columnist bij *NRC Handelsblad* en RUG-hoogleraar journalistiek. Wij hebben hem uitgenodigd om speciaal voor dit nummer als 'gasthoofdreducteur' mede de inhoud te bepalen. Zo ligt het onderwerp van het artikel over de liberalisatie van de energiemarkt hem na aan het hart. En ook ging hij graag in gesprek met onderwijskundige Greetje van der Werf over de treurige staat van het onderwijs in Nederland. Het gastredacteurschap van Chavannes is de exquisite kers op de taart van deze *Broerstraat 5*, die in het teken staat van het 395-jarig bestaan van de RUG. Het thema van dit lustrumfeest is 'Arts Meet Science'. Een fantastisch voorbeeld van een dergelijke ontmoeting zijn de adembenemende kunstwerken van Theo Jansen. Een van zijn 'strandbeesten' prijkt op de voorkant en er is een interview met deze kunstenaar en gesjeesde natuurkundestudent.

De periode vanaf de opening op 26 maart tot de groots aangepakte afsluiting op 13 juni is gevuld met vele interessante lustrumevenementen, waarbij ook u als alumnus uiteraard zeer welkom bent. U kunt zich in dan tegoed doen aan wetenschap, kunst en sport. Zoals de loopclinic van hardlooplecoryfee Marti ten Kate, die op pagina 15 nog meer academici probeert warm te maken voor zijn sport.

Letterlijk centraal in dit nummer staat de Alumnidag, de te-RUG-komdag op zaterdag 13 juni, waarvoor alle faculteiten een programma voor hun oud-studenten en -medewerkers hebben georganiseerd. Die avond kunt u dan nog naar de grandioze apotheose van het lustrumfeest: de Nacht van Kunst & Wetenschap.

Lézen kunt u nu alvast: over de bijzondere plek van Junkie XL, de bestuurdersdrang van Raad van Toezichtvoorzitters Rein Jan Hoekstra en Heino van Essen en over Darwins evolutietheorie. Bovendien hopen we vele lezers te plezieren met het vervolg van het ooit zo populaire en verguisde UK-feuilleton 'Mussengang'.

De redactie
redactieB5@rug.nl

Eredoctoraten

Ter gelegenheid van het lustrum reikt de RUG op vrijdag 5 juni 2009 enkele eredoctoraten uit. Met deze eredoctoraten wil de universiteit haar waardering uitdrukken voor de grote maatschappelijke en wetenschappelijke verdiensten van de laureaten. Kader Abdolah wordt geëerd met een eredoctoraat omdat hij 'een schrijver is die willens en wetens tussen twee werelden staat, het milde gezicht van de islam wil laten zien en op deze wijze bijdraagt aan het huidige publieke debat over religie in de openbare ruimte'. De Amerikaanse chronobioloog prof.dr. Michael Menaker wordt geëerd vanwege zijn baanbrekende onderzoek naar de biologische klok en de ontdekking dat deze in de hersenkern zetelt. En voor haar sociaal psychologisch onderzoek ontvangt ook prof.dr. Marilyn Brewer een eredoctoraat. Haar specialisaties zijn intergroeprelaties, sociale cognitie en sociale identiteiten en zelfbeeld, waarmee haar werk nauw aansluit bij de doelstellingen van het Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid (ISW), waarvan Groningen penvoerder is. Meer informatie over de uitreiking en de laureaten. > www.rug.nl/lustrum

Opening Lustrumfeest

Op donderdag 26 maart 2009 begint het lustrumfeest van de RUG met een groot dans- en muziekspektakel: Kunst en wetenschap smelten samen tijdens 'Desert Highway' in de Oosterpoort, speciaal voor de RUG gemaakt door dansgezelschap Club Guy & Roni in samenwerking met de Groningse studentenorkesten en -koren Bragi, Gica en Mira. De volgende dag, 27 maart, wordt Desert Highway opnieuw opgevoerd, gevolgd door een uitvoering van de Carmina Burana van Carl Orff door Bragi, Gica en Mira. De lustrumviering eindigt op 13 juni met de Alumnidag en aansluitend de Nacht van Kunst & Wetenschap, waarin onder andere een optreden van JunkieXL. Over hem en enkele van de vele andere lustrum-activiteiten – sport, lezingen, kunst – meer in deze *Broerstraat 5*. Alumni zijn van harte welkom! Zie verder > www.rug.nl/lustrum

Zwarts op wit

Arts Meet Science

Dat ik taalkundige ben, weet u misschien al wel. En ik ben altijd geïnteresseerd geweest in hoe taalkundige middelen gebruikt worden door de taalkunstenaar. Een heel mooi voorbeeld hiervan is te vinden in de roman *Hersenschimmen* van de schrijver J. Bernlef. De hoofdpersoon van dit boek wordt dement. Wat ik zo boeiend vind, is hoe Bernlef erin geslaagd is om dat boek – weliswaar geen lange roman – leesbaar te houden. De handeling van het boek is eigenlijk heel traag. Sterker nog, er gebeurt zo goed als niets. Hoe kan het nou dat het boek toch zo'n effect heeft?

Ik ben een tijdje bezig geweest met toestandsuitdrukkingen. Het is stil, dat is een toestand. En het is een volstrekt niet-dynamische uiting. Op een gegeven moment viel mij op dat Bernlef in zijn boek heel vaak gebruik maakt van woorden als 'ineens' en 'plotseling'. Waarna ik ben gaan kijken hoe hij die toepaste. In vrijwel alle gevallen gebruikte hij die woorden in combinatie met een toestandsuitdrukking. Dus: opeens is het stil. Wat heeft zo'n woord als opeens nou voor effect? De toevoeging van opeens maakt dat er niet langer sprake is van een toestandspredicaat, maar van een verandering van toestand. Dus hoe houdt Bernlef de handeling op gang? Door veranderingen van toestand te beschrijven. Toen ik Bernlef een keer ontmoette, heb ik dit aan hem voorgelegd. Tot mijn verbazing wist hij niet dat hij zo te werk was gegaan, had er geen flauw idee van. Hij vond het fascinerend, zei hij tegen mij, ik hield hem een spiegel voor. Dat iemand zo te werk kan gaan zonder zich daar bewust van te zijn, dat is intuïtie, in dit geval van de taalkunstenaar.

Kunst is voor de wetenschap van wezenlijk belang, niet alleen als onderzoeksobject, maar ook omdat kunst materiaal oplevert om over te speculeren. Neem nou de jonge hoogleraar Christian Keysers. Bij het Neuroimaging Center hier in Groningen doet hij onderzoek naar zogenaamde spiegelneuronen. De veronderstelling is dat dergelijke neuronnen een rol spelen bij het begrijpen en interpreteren van handelingen van andere mensen. Als mensen naar aangrijpende televisiebeelden kijken, zie je soms dat hun gelaatsuitdrukking helemaal meedoet met de handeling die zich voltrekt op het scherm. Wanneer iemand pijn heeft, is het bijna alsof de toeschouwer die pijn meevoelt. Het concept van spiegelneuronen heeft te maken met empathie, inlevingsvermogen. Ik heb me wel eens afgevraagd of dat concept en die notie van empathie ook in verband te brengen zijn met het ervaren van kunst, dat er dus een fysiologische basis bestaat voor kunst. In dit geval denk je al snel aan beeldende kunst. En wie weet valt taalkunst daar ook onder. Bij mij roept een boek als *Hersenschimmen* in elk geval wel beelden op. Moet ik nog meer argumenten aanvoeren om aan te geven dat 'Arts Meet Science', het thema van het dit voorjaar te vieren lustrum, niet zomaar uit de lucht komt vallen?

Prof. dr. Frans Zwarts
rector magnificus

TEKST > EDZARD KROL

Alumnus en Universiteit

Een duo op zoek naar een relatie

Door Marc Chavannes

Alumnus-zijn is geen fulltime baan. Voor de meeste afgestudeerden is het hoogstens een slapende identiteit, die met een beetje geluk eens in de vijf jaar wordt gewekt. Als de universiteit erin slaagt uw aandacht te trekken. En u vrij bent in het bewuste weekeinde – dit jaar vooral op zaterdag 13 juni. Het is weer zo ver. Groningen wil graag dat u warme gevoelens koestert, naar het lustrum komt, de Academie mooi vindt en uw studiegenoten plus een enkele geleerde van nu boeiend vindt. En bij thuiskomst meedoet aan het moderne ‘teruggeven’ – zie het pleidooi van collegevoorzitter Poppema op pagina 25.

Alleen met uw financiële steun kan de RUG een excellente onderzoeks-universiteit worden. Maar zo eenvoudig gaat dat natuurlijk niet. Voordat u overweegt om tientjes, honderdjes en duizendjes te gaan sturen moet de relatie wel worden aangehaald en bestendig.

Een lat-relatie met een vijfjaarlijks ritme is niet genoeg, ook al valt tussendoor een paar keer per jaar dit mooie blad in de bus – waar was het vorige nummer ook al weer? Nederlandse universiteiten zijn laat met het ontdekken van hun afgestudeerden. Die worden vaak aangeduid in termen van ‘onontgonnen kapitaal’. Het giraal liefdesverlangen ligt dicht onder de oppervlakte.

Ter vergelijking, ik heb zelf twee alumnus-identiteiten. De Leidse sluimert. Ik heb er met veel overgave toneel gespeeld en enkele blijvend inspirerende rechtencolleges gevolgd. Maar in de meeste alumniale uitingen van die kant wordt een beroep gedaan op ‘wij-zijn-beter-gevoelens’ die niet zichtbaar gestaafd worden door unieke prestaties. Dat bindt niet.

M’n andere alumnus-identiteit is die van Columbia University in New York. Zowel de journalism school als de universiteit heeft vanaf de dag van afstuderen contact onderhouden, met een nieuwsbrief en talloze bijeenkomsten, ook in Europa. Daarin wordt lief en leed gedeeld. Hoe het medestudenten en docenten verging, hoe de eindjes aan elkaar worden geknoopt. Eén keer per jaar mag je een cheque sturen, om studenten van nu een kans te bezorgen die je zelf kreeg.

Bij Journalistiek werd in afleveringen het diepgaande zelfonderzoek beschreven dat Lee Bollinger afdwong na zijn aantreden in 2002 als ‘university president’. Bollinger is een jurist met opvattingen en vragen ver buiten zijn eigen terrein, bijvoorbeeld over de deugdelijkheid van de masteropleiding journalistiek.

Dat kwam hard aan bij de Journalism School, die al bijna een eeuw

het idee voor een professionele topopleiding van krantenmagnaat Joseph Pulitzer belichaamt. Zijn beeld staat voor de deur; de naar hem genoemde prijzen worden hier geadmistreerd. De school is sterker uit het zelfonderzoek tevoorschijn gekomen, met nieuwe programma’s en faciliteiten, mede dankzij nieuwe sponsors.

De universiteit heeft de laatste jaren haar inspanningen opgevoerd om oud-studenten te betrekken bij wat er gebeurt op de hoek van Broadway en 116de straat. Toen de Iraanse president Ahmadinejad in 2007 op de campus sprak, en door Bollinger stevig op zijn nummer werd gezet, kregen de alumni de volgende dag een e-mail met een samenvatting, een foto en een link naar een live opname van het evenement.

Het afgelopen jaar werden in de maandelijkse e-mails van Columbia seminars aangeboden met mensen als George Soros en Nouriel Roubini, een van de eerste economen die de kredietcrisis voorspelden, en Jeffrey Sachs,

directeur van het Earth Institute van de universiteit en overlevingsadviseur van Verenigde Naties-topman Ban Ki-moon.

Nu de crisis zo veel alumni hun toekomst dreigt te kosten, is het Columbia University Center for Career Education overgegaan tot het aanbieden van ‘career teleseminars’. De titels spreken voor zich: ‘Take Control of Your Work+Life Fit, Even in an Economic Downturn’, ‘Recession-Proof Your Job’, ‘How to Effectively Handle a Job Layoff’, ‘Build Your Unique Brand Identity’, ‘Cracking the Code to Enter the Hidden Job Market’ en als het niet anders kan ‘Navigating a Radical Career Change’.

Een universiteit die zich zo verantwoordelijk voelt voor oud-studenten van alle generaties, mag rekenen op wederzijdse gevoelens. Levenslang leren en uitwisselen. Ik denk dat veel Nederlandse universitaire alumni het best graag zouden meemaken. Om te beginnen door regelmatig te horen wat er allemaal voor knaps wordt uitgedokterd binnen al die onderzoeksinstituten.

En wie weet kan het ook nog leiden tot mooie reizen. Sommige binnen het Columbia Travel Study Program zien er uit of je nog binnen een bonus-regeling moet vallen. Spannend zijn ze zeker, van Patagonië tot Kaapstad, naar het Great Barrier Reef en de Garden of the Gods (Griekse Eilanden) met Professor Richard Billows. Zie: <http://tinyurl.com/csd3p3>. Wat dit betreft is de RUG met alumnireizen naar Sint-Petersburg, Napels en Spitsbergen goed op koers.

FOTO PETER HILZ / HOLLANDE HOOGTE

Onderwijstrein ontspoord/t

Gasthoofdredacteur en hoogleraar journalistiek **Marc Chavannes** is geïntrigeerd door het Nederlandse onderwijs. 'Nergens is de verbouwingsdrift zo groot als hier, soms met desastreuze gevolgen.' Hij nodigde zijn collega, onderwijskundige **Greetje van der Werf**, uit voor een tweegesprek. Het werd een gesprek over de toestand van het onderwijs en de gevolgen hiervan voor de algemene cultuur.

Wat mij telkens verbijstert,' zegt Marc Chavannes, 'is die niet te stuiten behoefte het Nederlandse onderwijs totaal over de kop te gooien. Ik heb in Engeland, Frankrijk en de VS gewerkt, maar nergens is de neiging zo groot als hier. Ondertussen werkt het niet. We willen een kenniseconomie opzetten en het slimste volk ter wereld worden, maar het onderwijs dreigt vast te lopen in bureaucratie.' Chavannes vindt een geestverwant in Greetje van der Werf, die de Hortusleerstoel onderwijzen en leren bekleedt aan de RUG. In haar oratie, in 2005, zette zij zich fel af tegen het 'nieuwe leren'.

Ter inleiding: Het Nederlandse onderwijs kent momenteel ruwweg twee werkvormen. De traditionele aanpak legt de nadruk op vakinhoudelijke kennis, zoals taalbeheersing en rekenvaardigheid. Er wordt klassikaal lesgege-

ven en de leerstof wordt regelmatig geoefend en getoetst. Het 'nieuwe leren' daarentegen legt het accent op algemene vaardigheden, zoals samenwerken en presenteren. In de radicalere vormen van het nieuwe leren is klassikaal of 'instructief' leren afgeschaft en vervangen door 'zelfontdekkend' leren.

Wanhoopsdaad

Van der Werfs belangrijkste bezwaar tegen de nieuwe aanpak is dat deze geen behoorlijke onderbouwing kent. 'Nergens blijkt dat de nieuwe lesmethoden beter zijn dan de oude. En toch stappen scholen er massaal op over. Leraren weten er geen weg mee, want ze zijn er niet op voorbereid. Leerlingen voelen zich verloren, want de nieuwe methode biedt te weinig houvast. En het resultaat is dat zij met minder kennis en vaardigheden van school komen.'

Ze ziet de overstap naar het nieuwe leren als een wanhoopsdaad. 'Veel scholen zitten met problemen. Niet alle kinderen kunnen meekomen of er vallen kinderen uit en dat gebeurt steeds vaker. De scholen hebben bedacht dat het daarom totaal anders moet en kozen voor het nieuwe leren. Maar zonder goede reden.' Van der Werf gelooft er niet in dat het nieuwe leren scholieren flexibeler maakt. 'Op veel scholen leren kinderen tegenwoordig van alles een beetje, maar niets echt goed. Dat maakt ze juist kwetsbaar op de arbeidsmarkt. Je kunt ze beter goede vakinhoudelijke kennis meegeven. Dan hebben ze ook de bagage om naar iets anders over te stappen. Ik hoor werkgevers nu al klagen over het niveau van de nieuwe mbo'ers.'

Een andere verklaring voor de vernieuwingsdrift ligt volgens haar bij de 'verzorgingsinstel-

‘Overstap naar het nieuwe leren lijkt een wanhoopsdaad’

lingen’. ‘Nederlandse scholen worden omringd door instellingen als het CITO, de Stichting Leerplan Ontwikkeling en een reeks van pedagogische centra. In 1995 stopte de overheid de subsidie aan deze organisaties en moesten zij voortaan zelf voor hun inkomsten zorgen. Het resultaat was dat zij de scholen gingen bestoken met ongevraagde adviezen voor verbeteringen van het onderwijs. Althans, zo presenteerden zij dat. In feite zijn het losse flodders, en in de praktijk werkt het averechts.’

Dijsselbloem

Van der Werf werd gehoord door de parlementaire commissie Dijsselbloem, die begin vorig jaar met een kritisch rapport kwam over twintig jaar onderwijsbeleid. Vooral staatssecretarissen van PvdA-huize moesten het ontgelden. Een belangrijk verwijt was dat zij het voortgezet onderwijs aan de lopende band hadden overvallen met ingrijpende maatregelen. Desondanks – of juist daardoor – ging de kwaliteit van het onderwijs achteruit.

In de Tweede Kamer en de media is er uitgebreid over gesproken. Iedereen is er nu toch van doordrongen dat er met het onderwijs iets aan de hand is? Dijsselbloem heeft bovendien puntsgewijs aangegeven hoe het anders moet. Zal het nu beter gaan? ‘Het rapport heeft nog niets opgeleverd’, stelt Van der Werf vast. ‘Kijk naar het competentiegericht onderwijs, de vorm van nieuw leren die nu op het mbo wordt ingevoerd. De leraren hebben zich er heftig tegen verzet, maar worden monddood gemaakt. De besturen van de scholengroepen drukken de veranderingen door, zij hebben de macht over de individuele scholen. Managers en boekhouders zijn het, zonder voeling met de praktijk. De scholen zelf hebben het nakijken.’

Frankrijk

Chavannes: ‘Als je het Nederlandse onderwijs vergelijkt met het buitenland, moet je constateren dat in bijvoorbeeld Frankrijk de meeste scholen voor basis- en voortgezet onderwijs op een hoger niveau staan. Er wordt meer geleerd en meer geoefend. En dat werpt z’n vruchten af. De kwaliteit van het gesprek en dat van het geschreven woord is er hoger. Een gemiddeld Nederlands straatinterview is niet om aan te zien. Niet dat de mensen dom zijn, maar ze hebben niet geleerd hun gedachten te ontwikkelen en uit te spreken. En dat strekt verder dan alleen het onderwijs

of de arbeidsmarkt. In feite heb je het over het niveau van de beschaving. Engelsen doen het op dit punt ook beter. Die vinden het doodnormaal om hun klassieken te lezen. De kinderen kennen hun geschiedenis en schrijven daar opstellen over.’

Chavannes en Van der Werf merken ook op de universiteit de gevolgen van de recente onderwijsrevolutie. Chavannes: ‘De redeneervaardigheid van Nederlandse studenten is zwak. Als het even kan geef ik ze toch maar een voldoende, want ze wonen tenslotte in Nederland.’

Van der Werf: Zo’n soepele beoordeling is natuurlijk een devaluatie van het onderwijs. Ik houd mijn hart vast als straks de nieuwe generatie mbo-leerlingen via het hbo doorstroomt naar de universiteit. Deze leerlingen hebben na de basisschool geen boek meer ingekeken. Er zijn nu al scholen waar ze geen boeken gebruiken. Leerlingen kunnen straks niet meer met literatuur omgaan, en dat kun je geen voorbereiding op de universiteit noemen.’

Chavannes: ‘Leerlingen weten hoe ze informatie van internet moeten plukken en een scriptie samenstellen, maar een tekst wegen of een eigen redenering opzetten, dat kunnen ze vaak niet. Hun kritisch vermogen is in al die schooljaren niet altijd voldoende ontwikkeld. Dat hebben we met elkaar gewild. Of laten gebeuren.’

Treinramp

Chavannes vraagt zich af hoe je de boodschap over het voetlicht krijgt dat er met het onderwijs echt iets aan de hand is. ‘Er staat een treinramp te gebeuren, maar hoe maak je dat duidelijk? Valt die rijdende trein nog te stoppen?’ Van der Werf: ‘Als werkgevers Poolse werknemers in dienst nemen en ze doen dat omdat deze beter zijn opgeleid dan Nederlanders en niet omdat ze goedkoper zijn, dan wordt wellicht duidelijk dat er iets aan de hand is. Een nog radicalere manier om de ogen te openen zou zijn als universiteiten gaan roepen dat Nederlandse studenten niet meer kunnen worden toegelaten omdat hun kennisniveau te laag is.’ Chavannes: ‘Laten we hopen dat het zover niet hoeft te komen.’

TEKST > JOS OVERBEEKE

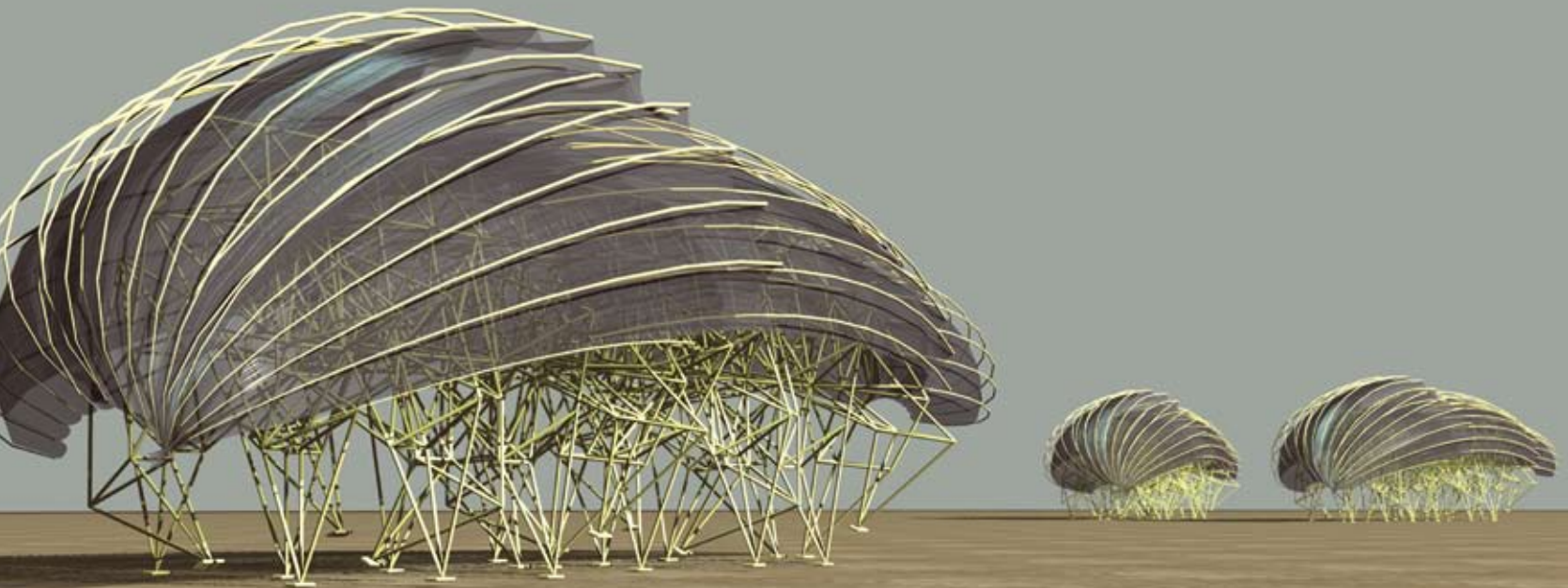
Marc Chavannes
(leeftijd: zie stelling
onderaan pagina 4)

studeerde rechten in Leiden, en journalistiek in New York. Momenteel is hij politiek columnist voor *NRC Handelsblad*, waarvoor hij eerder al politiek redacteur en plaatsvervangend hoofdredacteur was en correspondent in Londen, Parijs en Washington. Voor zijn berichtgeving over Groot-Brittannië ontving hij in 1988 de Prijs voor de Dagbladjournalistiek. Voor zijn verslaggeving over de Amerikaanse verkiezingen kreeg hij in 2005 de Anne Vondelingprijs. Chavannes heeft verschillende boeken geschreven, zoals *De stroperige staat*, over onder meer het hoger onderwijs in Nederland. Sinds 2006 is hij hoogleraar journalistiek in Groningen.

Greetje van der Werf
studeerde psychologie aan de RUG en promoveerde in 1988 op *Het schoolwerkplan in het basisonderwijs*. Sinds 1980 is zij werkzaam bij het GION, het Gronings Instituut voor Onderzoek van Onderwijs. Zij verrichtte tientallen studies naar de effecten van onderwijsvernieuwingen in het basis- en voortgezet onderwijs. Sinds 2004 is zij hoogleraar onderwijzen en leren. Haar oratie *Leren in het studiehuis* kreeg veel landelijke publiciteit. Zij is lid van het comité van aanbeveling van BON, de stichting Beter Onderwijs Nederland. Eind 2007 werd zij gehoord door de parlementaire commissie Dijsselbloem. Haar meest recente boek is *Mythes in het onderwijs*.

Theo Jansen is gewoon het lustrumthema Arts Meet Science: kunstenaar op het randje van de wetenschap. Sinds 1990 maakt hij 'animari', ofwel strandbeesten, die leven van de wind. Als herschepper van een evolutieproces in louter pvc, heeft hij alvast één darwinistische wet omgebogen: de overleving van de 'fittest' in die van de inspirerendste. Op 31 maart 2009 houdt hij een lustrumlezing in de serie Arts Meet Science.

Strandbeesten

FOTO'S > LOEK VAN DER KLIS

Het begon allemaal in 1975, met een vliegende schotel boven Delft. Die had Theo Jansen – kersverse ex-student Technische Natuurkunde – zelf in elkaar geknutseld van landbouwplastic en pvc-buis en vervolgens gelanceerd, met de bedoeling de aandacht te vestigen op zijn eerste schilderijtentoonstelling. De opschudding die deze ufo onder de bevolking veroorzaakte, overtrof ech-

ter verre de belangstelling voor zijn schilderkunst. 'Mensen wilden niet geloven dat dit mijn maaksel was. Het was nevelig weer, je zag geen diepte, je zag een grijze schijf langs de hemel gaan.' Het was, kortom, net echt. Prompt keerde Jansen terug naar de techniek: 'Ik kon daarna niet meer schilderen. Ik ben drie maanden beroemd geweest in Nederland, ik had daarvan geproefd. Met zo'n actie had je

direct veel meer effect dan met schilderijen.' Vanaf die tijd legde Jansen zich toe op het maken van machines, waaronder een schildermachine die zelf schilderijen kon maken. Sinds 1986 schrijft hij ook columns voor *de Volkskrant*. In een van die columns vroeg hij zich af hoe het komt dat de duinen steeds even hoog blijven. En dat de stijgende zeespiegel vraagt om hogere duinen. En dat hij, om dat

‘Er bestaat een soort van universele anatomie’

te bereiken, ‘enkele beesten’ had bedacht, gemaakt van ‘elektriciteitsbuis, satéstockjes en plakband’, die het ecologisch evenwicht op het strand moesten gaan beïnvloeden. Zo ontstonden Jansens strandbeesten op 24 februari 1990 als een stukje in de krant; als zijn persoonlijke bijdrage aan het oer-Hollandse vraagstuk van de kustverdediging. Inmiddels is het idee van de duinophoging naar de achtergrond verdwenen. ‘Maar het creëren van kunstmatig leven fascineert me.’

Pvc-buis

In de zomer van 1990 maakte Jansen zijn eerste ‘animari’. ‘Ik had al eerder geraamtes van pvc-buizen gemaakt. Het is buigzaam en sterk, dus uitstekend bouw materiaal. Bovendien is het goedkoop: tien eurocent per meter.’ Jansen gaf zijn strandbeesten Latijnse namen, zoals in de biologie. Zijn eersteling noemde hij *Animaris vulgaris*. Dit gewone strandbeest bestond uit een constructie van pvc-buis en plakband. Hoewel het van zijn schepper 28 pootjes had gekregen, is het nooit in staat geweest te staan, laat staan te lopen. In de achttien jaren die volgden creëerde Jansen, op zijn zoektocht naar een beest dat van de wind zou leven en onafhankelijk van de mens zou kunnen bestaan, tal van animari-soorten, als het ware, die hij ook metterdaad onderbracht in een stamboom. Daarbij laat hij zich leiden door het materiaal: pvc-buis. Deze zelfopgelegde beperking is essentieel voor zijn werkwijze: ‘Zoals de bestaande natuur hoofdzakelijk van eiwit is gemaakt, zo wil ik mijn vormen van leven ook van één soort materiaal maken. En buis is, net als eiwit, multifunctioneel; je kunt er van alles van maken.’ Zoals in de evolutie het toeval een grote rol heeft gespeeld, zo wilde Jansen ook, door zich te beperken in het materiaal, het toeval een kans geven. Jansen noemt dit het verschil tussen de kunstenaarsmethode en de ingenieursmethode. Een ingenieur neemt de snelweg naar een doel: hij verwezenlijkt vooraf bedachte ideeën. De kunstenaar daarentegen kan zichzelf een beperking van het materiaal permitteren,

waardoor hij gedwongen wordt via omwegen naar oplossingen te zoeken die niet voor de hand liggen: ‘Het toeval krijgt merkwaardigerwijs meer kans als er beperkingen in het spel zijn.’

Evolutieproces

Zo houdt Jansen zich, als scheppend evolutionist, bezig met intelligent design. Daarbij probeert hij bewust de echte natuur te vergeten. Desalniettemin vertoont de ontwikkelingsgang van zijn strandbeesten een opvallende gelijkheid met de principes volgens welke het landdier is geëvolueerd. ‘Er bestaat een soort van universele anatomie. Als er nu vanuit het niets nieuw leven zou ontstaan, dan zou dat volgens dezelfde ordeningsprincipes plaatsvinden. Dat mijn animari dezelfde ontwikkelingsgang doormaken als het leven hier op aarde, had ik van tevoren niet bedacht. Het kwam op mijn weg, ik wilde de natuur niet nabootsen. Maar het is ook gewoon de best mogelijke ontwikkeling. Kijk naar de spier, die kan zich langer en korter maken. Organismen die spieren hebben, vergroten hun overlevingskansen exponentieel. Dat is wat ik heb geleerd van dit evolutieproces: inzicht in het hoe en waarom van de voortplanting, inzicht in de processen die in de echte evolutie plaatsgevonden hebben. Dat je daar meer het grote geheel in ziet. Zoals het bestaan van zo’n universele anatomie: ik heb eigenlijk weer dezelfde volgorde gevolgd als die in de evolutie heeft plaats gevonden, terwijl dat niet mijn opzet is geweest. Ik ben met een schone lei begonnen.’

Voortplanting

Inmiddels zijn de strandbeesten van Theo Jansen over de hele wereld beroemd. Een loop-eenheid van de *Animaris percipiere secundus*

was zelfs te zien in een BMW-commercial. Toch is de fysieke aanwezigheid van het strandbeest op het strand nog zeer gering: ‘Ik ben daar hooguit een paar dagen per jaar. Maar op internet en in de media is de aanwezigheid onverwacht groot. Als bewegend beeld kun je de animari verzenden; daardoor leven ze als “memes”. Het blijft een utopisch idee dat ik ze werkelijk op het strand zou kunnen uitzetten. Maar misschien, het zou kunnen. Ik heb hopelijk nog een jaar of twintig.’

Het probleem is de voortplanting, het kopiëren van genen: ‘Als je twaalf beesten op het strand gooit blijven het er twaalf. Ik kan wel graag willen dat ze zich gaan voortplanten, maar ik ben bang dat dat niet gaat lukken, omdat ze niet uit zichzelf naar de Gamma zullen gaan om pvc-buis te stelen. Ik corrigeer ze en probeer ze zo onafhankelijk mogelijk te maken, zodat ik ze als schepper niet zo vaak meer uit zee hoef te redden. Ik ben al blij als ze nog lang kunnen voortleven op het strand. En wat je niet kunt uitsluiten is dat ze zo weten te charmeren, dat mensen hen gaan helpen zich voort te planten. Ik krijg al enthousiaste reacties van mensen die mijn werk willen voortzetten. Dat vind ik natuurlijk prachtig; het is een onsterfelijkheidsdroom die iedereen heeft.’ Verder dienen de strandbeesten geen hoger doel: ‘Ik denk dat geen enkel beest een nut heeft, of een doel. Ze leveren mij geld op en zij gebruiken mij om te overleven. Het is een wederzijdse afhankelijkheidsrelatie.’

> www.rug.nl/lustrum
> www.strandbeest.com

TEKST > MINKE MULWIJK

Ineke Holtwijk / nederlands 1979
Ramiro, kindsoldaat
Kinderboek over kindsoldaten in Colombia
> www.lemniscaat.nl
> € 14,95

Netty Gabel / nederlands 1982

Jachten & jagen

Persoonlijke verhalen van schipperskinderen, 1875 – 2000.

> www.penn.nl > € 20,-

D.P. Keizer / sociale geografie 1965

King Cotton onder zeil

De Amerikaanse katoenvaart voor de Burgeroorlog

> d.p.keizer@planet.nl > € 36,-

Martijn Lofvers / Academie voor Management 2002

Dodenmars

Debutroman: Jonge domineeszoon gaat, einde WO II aan het Oostfront, aan alles twijfelen.

> www.uitgeverijaspekt.nl > € 19,95

Ben Stagge / economie 1963

De jezuiteten in de stad Groningen 1588 – 1971

> www.profiel.nl > € 24,50

Kees Steketee / theologie 2002

'Ik heb gezegd'

Bundel columns over kerk en kerkmensen

Tonko Ufkes / geschiedenis 1984

Op e tast

Noast elk gedicht, ien t Westerketiers, stijt n holddruk, moakt deur Ufkes' vraauw Maria

> www.uitgeverijservo.nl

Andries Bierling / nederlands 1985

De Weem van Westeremden. Het andere werk van Henk Helmantel

Kunstschilder Helmantel herbouwde een middeleeuwse pastorieboerderij en woont, werk en exposeert erin.

> www.inboekvorm.nl > € 19,50

Marion Everink / rechten 1985

Meer sjans met Frans! Nederfranse taalanekdotes, missers en uitglidders. En hoe het wel moet. en *Da's nou Frans! Nederfranse tongvallen en taaltuimelingen.*

Scriptum

> www.marioneverink.eu > € 12,50 per stuk

Junkie XL treedt op in de Nacht van Kunst & Wetenschap op 13 juni 2009.

Groningen. Universiteit. Maar ook talloze straten, huizen, bruggen, pleinen met herinneringen daaraan vast. Bekende oud-RUG-studenten vertellen over hun speciale plek.

Junkie XL:

‘Een metropoolachtige vibe’

‘Een enorme villa met oprijlaan, tandheelkunde had er gezeten. Zo groot allemaal, mijn kamer was tien bij vijftien, zo iets. En zeven meter hoog. Ik woonde er antikraak al voor ik rechten ging studeren, met de jongens van Weekend At Waikiki, de band waar ik toen in zat. Ik had in Leeuwarden gewoond, vergeleken daarbij had Groningen een metropoolachtige vibe. Die villa symboliseerde een gevoel van vrijheid. We mochten er best lang wonen, maar op een dag was het voorbij. Het huis zou gesloopt worden. We gaven een afscheidsfeest. Een strandfeest waarvoor we de hele villa verbouwden. Muren geschilderd, palmbomen overal en kubieke meters zand naar binnen gesleept. Een aannemer kwam het met een truck brengen. Ik vond het wel grappig, al die meisjes die op hoge hakjes binnenkwamen, in no time was het een modderpoel. Om zes uur 's ochtends kwam de politie een eind aan ons feest maken. Een buurman is ook nog langs geweest om met een luchtbuks te zwaaien. Die was er helemaal klaar mee.

Vijf-, zeshonderd man, vrienden uit heel Nederland. Overal stonden barretjes, iedereen trad op. Om half elf was het bier op. Dat weet ik nog. We hadden wel een aanhangwagen, een joekel, maar niemand kon rijden want we waren te dronken. Toen hebben we een taxi met een trekhaak besteld. De hele stad zijn we door gereden. Ergens bij de Korreweg hadden we beet, ik geloof dat het cafetaria De Wachtkamer was. Die was al dicht. De eigenaar lag volgens mij al in bed, want hij kwam aan de deur met een slaapmuts op. We willen bier, zeiden wij. Scheer je weg, ik ben gesloten, riep hij. Wij riepen: Honderd krat! Dat was een ander verhaal. We hebben al zijn bier gekocht.’

VILLA VOLONTÉ

Tom Holkenborg (41)
alias Junkie XL
> artiest-composer-
producer
> www.junkiexl.com
> studeerde vanaf 1990
enkele jaren rechten
> speciale plek: villa
Volonté aan de Verlengde
Hereweg

TEKST >

ELLIS ELLENBROEK

FOTO (GROOT) >

ELMER SPAARGAREN

FOTO (KLEIN) >

P. KRAMER,

COLLECTIE RHC

GRONINGER ARCHIEVEN

Energie uit handen

Als gemeenteraadslid maakte hij de verkoop van het gemeentelijk energiebedrijf mee, als Statenlid de voorbereidingen voor de verkoop van Essent. Aan ex-politicus Henk Moll, nu hoogleraar Natuurlijke hulpbronnen aan de RUG, de vraag: wat moeten we vinden van overnames als die van Essent door de Duitse energieproducent RWE?

Op 15 januari 1992 moest Henk Moll een gevoelig verlies incasseren: het elektriciteits- en gasbedrijf van de gemeente Groningen werd overgenomen door de provinciale 'energiereus' EGD. Moll, toen nog universitair docent en gemeenteraadslid voor GroenLinks in Groningen, stemde tegen. Energievoorziening was een taak voor de overheid, meende hij. Maar een meerderheid in de raad was vóór en de deal ging door. Van toezichthouders bij het gemeentelijke energie-

bedrijf werden Moll en zijn collega-raadsleden gemeentelijk aandeelhouder bij de EGD en later bij Edon, het bedrijf dat op zijn beurt zou opgaan in Essent. Moll: 'De cultuur veranderde enorm. Als wij als politiek zeiden dat er energiebesparingsbeleid gevoerd moest worden, dan gebeurde dat gewoon. Van de EGD en Edon mochten we de jaarrekening en de stukken lezen. En dat was het wel zo'n beetje.'

In pers en politiek mag sinds januari een storm van verontwaardiging zijn opgestoken

over de overname van Essent, Henk Moll schrok niet van het nieuws. 'Eigenlijk verandert er niet veel,' relativeert hij. 'De overheid trok zich begin jaren negentig al terug uit de energiemarkt. Onder Kok waren we Europees kampioen liberaliseren. En toen Laurens Jan Brinkhorst, minister van EZ onder Balkenende II, het elektriciteitsnet en de levering van elektriciteit van elkaar scheidde, was de belangrijkste barrière voor verkoop van Essent weggenomen. Nu krijgen de provincies het geld

‘Minister Cramer gaat het nog moeilijk krijgen met al de geplande nieuwe kolencentrales’

waar ze al een hele tijd plannen voor hebben zitten maken. Voor de aanleg van de Zuiderzeelijn, bijvoorbeeld, werd van meet af aan gerekend op de “Essentmiljoenen”.

Vergroting van de efficiëntie, dat was het voornaamste doel van de liberalisering van de energiemarkt. In de tijd dat de politiek nog een stevige vinger in de pap had, wilden bestuurders nog wel eens ‘persoonlijke hobby’s uitleven’, meent Moll. Wilden milieubewuste raadsleden bijvoorbeeld het publiek aanzetten om energie te besparen, dan zag de wethouder van financiën zich gedwongen de stroomtarieven te verhogen, omdat hij anders de gemeentelijke begroting niet rond kreeg. Moll: ‘Het was geen ideaal systeem hoor, er zaten inefficiënties in. Maar toch: over de grote kwesties, zoals de bouw van grote nieuwe centrales, werd in een consensusmodel besloten. Bij de liberalisering werd alleen naar economische motieven gekeken en amper over de gevolgen voor milieu en duurzaamheid nagedacht.’

Goede deal

Na het afketsen van de fusie tussen Nuon en Essent en de mislukte overname van Nuon door RWE, was een overname van Essent door RWE vrijwel onvermijdelijk. De Duitsers hadden al een deel van de Engelse markt in handen; Nederland kon als schakel tussen de Engelse en de Duitse markt fungeren. De uitstekende Nederlandse infrastructuur en de havens, handig voor de aanvoer van kolen, waren voor RWE aantrekkelijk. Moll: ‘De Duitsers wilden Essent koste wat kost hebben. Daarom is ook een goede deal afgesloten, 9,3 miljard is objectief beschouwd een goede prijs. En inmiddels is daar de overname van Nuon door het Zweedse Vattenfall bijgekomen. Geen Europees land dat op zo’n schaal zijn eigen energievoorziening uit handen geeft als Nederland. Zo is bijvoorbeeld de Vattenfall Groep gewoon voor 100% in handen van de Zweedse staat.’

‘Essent blijft Essent’ schreef het energiebedrijf aan haar klanten, in een brief naar aanleiding van de overname. Maar is dat wel

zo? RWE lijkt duurzaamheid minder belangrijk te vinden dan Essent; het bedrijf maakt nog volop gebruik van kernenergie en vieze oude kolencentrales. Moll: ‘Voor RWE is het gemakkelijk om hier nieuwe kolencentrales neer te zetten; op het milieubeleid van energieproducenten heeft de Nederlandse overheid weinig invloed meer. Minister Cramer gaat het nog moeilijk krijgen om de scherpe CO₂-doelstellingen uit het regeerakkoord te halen, met al de geplande nieuwe kolencentrales.’

Duurzame stroomprojecten

Omdat de liberale energiewetgeving haar geen handvat biedt, zal de minister de uitstoot van de kolencentrales via de ‘achterdeur’ moeten beperken: door opvang en opslag van CO₂ te stimuleren. Moll: ‘Dat kost de belastingbetaler meer geld, maar dat moet dan maar. We hebben de dijk niet op tijd verhoogd. Nu is hij gebroken en moeten we de boel weer droog zien te krijgen. Wat de regering nu kan en moet doen, dat is: duurzame stroomprojecten, zoals windparken en biomassacentrales, absoluut voorrang geven bij aansluiting op het elektriciteitsnet. Als die kleine projecten moeten wachten tot grote nieuwe centrales zijn aangesloten, redden ze het niet.’ Verder moet Nederland een eigen gasbeleid gaan voeren, meent hij. ‘Dat het licht uitvalt, daar ben ik niet zo bang voor. Maar de gasvoorziening is een ingewikkelder kwestie. Europa zal daarin meer willen sturen, maar ook Nederlandse belangen moeten een rol blijven spelen. We moeten eigen opslagcapaciteit voor gas creëren en terminals voor aanvoer van vloeibaar gas bouwen. Na 2025 is ons eigen gas min of meer op. Dan ben je blij als je niet afhankelijk bent van één enkele buis uit Algerije of Rusland.’

> www.kennisdebat.nl

TEKST > RALPH AARNOUT

FOTO > GREENPEACE / SABINE VIELMO

FOTO DAGBLAD VAN HET NOORDEN

Energieonderzoek RUG

Juristen, chemici, natuurkundigen, milieukundigen, economen, bedrijfskundigen, psychologen en historici: aan de RUG houden tal van onderzoekers (150 fte) zich bezig met energievraagstukken. Al het RUG-energieonderzoek is gebundeld in het Energy Delta Research Centre (EDReC). Doel van dit onderzoekscentrum is bij te dragen aan de overgang van fossiele naar duurzame energie. Het EDReC werkt samen met onder meer de Gasunie, TU Delft, ECN Petten, de Hanzehogeschool, Kiwa Gastec en de netwerkbedrijven van Essent, Nuon en Eneco. Subsidies zijn onder meer afkomstig van de Europese Unie, NWO en de provincie Groningen. In maart 2008 ging een gezamenlijk onderzoek met RWE van start, naar de afvang en opslag van CO₂ en het gebruik van duurzame biomassa voor de opwekking van energie. RWE investeert een miljoen euro in deze samenwerking.

> www.rug.nl/edrec

‘Je moet scoren in je eigen fractie’

In de jaren zeventig studeerde Jan Marinus Wiersma geschiedenis in Groningen. Sinds 1994 vertegenwoordigt hij de PvdA in het Europees Parlement en is hij continu op reis: naar Brussel, Straatsburg en Oost-Europa. ‘Ik ben een Nederlander met een Europees randje geworden.’

Als vicevoorzitter van de 220 man sterke sociaal-democratische fractie weet Wiersma als geen ander hoe de hazen lopen in Europa. ‘Je moet in je eigen fractie scoren, anders bereik je niets.’ En hij heeft het nodige bereikt. Met weemoed denkt hij terug aan zijn tijd als rapporteur voor de EU in Slowakije. ‘Ik ben toen zelfs beschermheer geworden van een oud, houten kerkje tijdens een prachtige ceremonie.’

Wiersma was na zijn studie geschiedenis aan de RUG vastbesloten geen leraar te worden. Na de militaire dienst verhuisde hij naar Leiden en ging hij in Den Haag voor de PvdA aan het werk. Eerst als beleidsmedewerker, later als internationaal secretaris. ‘Ik was vanaf het begin bezig met buitenlands beleid en dan vooral met Oost-Europa. Dat ik me kandidaat stelde voor het Europees Parlement in 1994 was voor mij dan ook een logische stap. Ik heb me de laatste vijftien jaar vooral gericht op landen als Slowakije, Moldavië, Oekraïne en Wit-Rusland. De toetreding van Slowakije in 2003 was voor mij een echt hoogtepunt. Een

absoluut dieptepunt was dat wij als Europa de oorlogen in de Balkan niet hebben kunnen voorkomen. Dat we het de NAVO hebben laten oplossen. Vreselijk om te zien wat er is aangericht in landen als Bosnië.’

Door de week woont Wiersma in Brussel, zit hij in een hotel in Straatsburg of is hij op reis. ‘Ik zou Straatsburg als vergaderplaats graag afschaffen, maar de Fransen houden dat tegen.’ In het weekend is hij thuis in Leiden. ‘Voor mij is dat maar twee uur rijden. Ik hoef gelukkig niet elke week naar Athene of Noord-Finland af te reizen. Ik zit toch al zo vaak op een vliegveld te wachten. Echt waar, al dat reizen en zo vaak buiten de deur moeten eten is niet altijd een lolletje. Als ik in Brussel ben, kook ik het liefst zelf.’

Nederlands gemopper

‘Onbekend maakt onbemind’, is zijn reactie op Nederlands gemopper op Europa. ‘Meer transparantie zou een stuk schelen. En je moet resultaten laten zien. Zoals tijdens de crisis tussen Rusland en Georgië. Of toen er banken dreigden om te vallen. Landen waar het minder goed gaat, kijken

nu weer naar Europa.’ Veel lobbygroepen weten Europarlementariërs als Wiersma goed te vinden. ‘Dan kijk je goed naar alle belangen. Zo heb ik pas gesproken met een delegatie van Nord Stream over de aanleg van een gasleiding tussen Rusland en Duitsland, om de Oekraïne heen. Dan krijg je te maken met de Zweedse milieulobby, Poolse weerstand in verband met de Russische betrokkenheid en Nederlandse belangen omdat de Gasunie die leiding wil doortrekken.’

Groningen is voor Wiersma de stad van zijn middelbare schooltijd en zijn studie. Hij heeft goede herinneringen aan het Willem Lodewijk Gymnasium, toen nog aan de Oosterstraat, en aan de RUG. ‘Sinds mijn ouders zijn overleden en mijn dochter er niet meer studeert, kom ik er niet meer zo vaak. Maar het is en blijft een fijne stad. Qua mentaliteit ben ik ook nog altijd een echte Groninger.’

Programma ‘Groningen meets Europe’ op > www.groningenforum.nl

TEKST > MARJAN BROUWERS

Golf is uit, hardlopen is in. Steeds vaker organiseert een bedrijf dat iets te vieren heeft een hardloopactiviteit. Zo haakt de jubilerende RUG dit jaar aan bij de jaarlijkse 'Nacht van Groningen' op donderdag 21 mei 2009. Medewerkers, alumni en studenten kunnen zich ter voorbereiding op deze loop (van 7, 14 of 21,1 km) inschrijven voor de vier lustrumloopclinics. De eerste wordt gegeven door **Marti ten Kate**, voormalig Olympiër en nationale topper op de lange afstanden.

Passende sport voor academici

Wie het zelf (nog) niet doet, kent in zijn naaste omgeving wel mensen die zweren bij hun dagelijkse rondje plantsoen of die meedoen aan één van de vele loopevenementen. Hardlopen is populairder dan ooit. Bovendien is het goedkoop – een aspect dat in tijden van economische crisis mag meewegen. Bijna een op de tien Nederlanders loopt minstens één keer per week hard. Hoe populair de sport is, blijkt ook uit de inschrijvingen voor loopevenementen zoals de Vier Mijl van Groningen, waarvoor al jaren meer belangstellenden zijn dan de 17.500 startbiljetten.

Het verbaast Marti ten Kate allemaal niets: 'Hardlopers blijven lang fit. Je bent veel buiten, je krijgt de seizoenen mee, daar blijf je gezond bij.' Zelf loopt de oud-topsporter nog dagelijks hard. 'In totaal loop ik per week gemiddeld iets van 100 kilometer. En elk jaar doe ik de marathon van New York, met een groep, waarvoor ik ook de trainingsschema's opstel.'

Onervaren sporter

Voor de (oud)studenten en medewerkers van de RUG zal Ten Kate, in de aanloop naar de 'Nacht van Groningen' een loopclinic verzorgen. Want hardlopen mag er dan eenvoudig uitzien, fysiek is het voor de onervaren sporter een enorme belasting, vooral voor de gewrichten in heupen, knieën en enkels. De meeste blessures bij hardlopen ontstaan door overbelasting, meldt ten Kate: 'Mensen die te snel willen, te hard gaan.' Voor deelname aan zijn loopclinic maakt het overigens niet

uit of je een ervaren loper bent of niet: 'Niveaunderschillen zijn feitelijk nooit een probleem,' is de ervaring van Ten Kate, 'Je hebt altijd wel manieren om de groep bij elkaar te houden. Je begint met een gedegen warming up, dan de loopscholing, die bestaat uit kracht- en stabiliteitsoefeningen en een loopprogramma en je sluit af met een cooling down.'

De loopclinics zijn er voor iedereen: 'Nou ja, het niet hebben van veel overgewicht is handig. Voor de rest maakt het allemaal niet zoveel uit.' Als de beginnende loper maar geduld heeft. 'Wanneer je lange afstanden wilt gaan lopen, moet je drie, vier keer per week trainen. Als ik mensen van nul naar een kilometer of vijf probeer te brengen, dan neem ik daar een week of 18 à 20 voor. Die tijd heb je gewoon nodig, anders krijg je teveel kans op blessures. Een minuut hardlopen, een minuut gewoon lopen, zo moet je beginnen. En dan langzamerhand de intervaltraining gaan afwisselen met de duurtraining.' Hardlopen is dus letterlijk een kwestie van lange adem. Een passende sport voor academici, ook al omdat je tijdens het hardlopen je geest kunt 'leegmaken', waarmee er ruimte komt voor frisse invallen en nieuwe ideeën. Immers: 'een gezonde geest presteert beter in een gezond lichaam,' *Juvenalis dixit* (Aldus Juvenalis).

TEKST > **MINKE MUILWIJK**

> [lezing en loopclinic Marti ten Kate op 6 april 2009](#)
> www.rug.nl/lustrum

jaar
395

Lustrum 2009

Speciaal voor u, afgestudeerde van de RUG, is er op de laatste dag van het lustrum de Alumnidag. Alle alumni zijn van harte uitgenodigd om in Groningen het lustrum te komen vieren. 's Ochtends is in het Academiegebouw de ontvangst en een algemeen programma, 's middags bent u van harte welkom op uw oude faculteit. En 's avonds kunt u, samen met hervonden oud-studiegenoten, genieten van de apotheose van het lustrum: 'De Nacht van Kunst & Wetenschap', met activiteiten op allerlei markante plekken in het centrum.

Programma Alumnidag

Zaterdag 13 juni 2009

Hieronder vindt u zeer beknopt het dagprogramma en een overzicht van de facultaire programma's:

- 10.30 uur Ontvangst met bubbels in het Academiegebouw
- 11.00 uur Opening door Sibbrand Poppema, voorzitter College van Bestuur
- 11.10 uur Toespraak Jacques Wallage, burgemeester Groningen en RUG-alumnus
- 11.30 uur Luxe brunch
- 12.30 uur Uitreiking prijs 'Alumnus van het jaar' door Rector Magnificus Frans Zwartz
- 13.00 uur Vertrek naar faculteiten (per bus)
- 14.00 uur Start facultaire programma's
- 17.00 uur Faculty café (borrel van faculteit of opleiding) en borrels op sociëiten van studentenverenigingen voor oud-leden.
- 20.30 uur Slotfeest lustrum 'Nacht van Kunst & Wetenschap'

Kosten: € 15,00 (inclusief brunch, middagprogramma en vervoer van en naar faculteiten)

Deelname: Opgeven via www.rug.nl/lustrum

Op de lustrumwebsite vindt u informatie over vervoer en parkeren tijdens de alumnidag en kunt u, met korting, hotelovernachtingen boeken in Groningen. Partners van alumni zijn ook van harte welkom!

Programma faculteiten

Bij het verschijnen van deze *Broerstraat 5* zijn faculteiten en verenigingen nog volop bezig met het ontwikkelen van hun programma. Kijk daarom regelmatig op www.rug.nl/lustrum voor de laatste updates.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

Wiskunde, Natuurkunde en Scheikunde

14.00 uur Opening door decaan Serge Daan

14.15 uur Drie lezingen: 'Onmogelijke figuren in de wiskunde'; 'Kunstzinnig koken: Hoe helpt scheikunde de kok?'; Digitale kunst: Van eiwit tot sterrenstelsel en beeldverwerking in het landschap'

16.00 uur Rondleiding langs plekken van toen, ScienceLinX en de Blaauw Sterrenwacht

Biologie / GLV-IDUN

14.00 uur Symposium met vooraanstaande wetenschappers over 'Arts meet Science'

17.00 uur Diner in Huis de Beurs, met theatrale scènes

22.00 uur Alumnifeest in Huis de Beurs.

Farmacie / Pharmacie Sacrum

13.30 uur Ontvangst

14.00 uur Rondleiding door de faculteit

15.00 uur Groningse Farmaceutische Pubquiz in café De Toeter

Medische Wetenschappen

Geneeskunde / Antonius Deusing

13.30 uur ALV voor Antonius Deusingleden

14.15 uur Prijsuitreiking 'Professor Rein Zwierstra Prijs' voor de vier beste klinische lessen

15.45 uur Lezing Jan Minderhoud 'Een ploert en een hele grote ook; Groninger studenten en cultuur in de 19e eeuw'

16.15 uur Lezing Kees Zimmerman 'One leg in the grave; het mirakel van de transplantatie van het zwarte been door de heiligen Cosmas en Damianus'

17.00 uur Faculty cafe

18.00 uur Diner in restaurant Ni Hao, Kattendiep

Tandheelkunde / T.M.F.V. Archigenes

Op zaterdag 16 mei 2009 is er een speciale lustrum-rally. Kijk op www.archigenes.nl voor meer informatie en deelname.

Ruimtelijke Wetenschappen

14.00 uur Gastsprekers gaan in op 'het akkoord van Groningen', ondertekend door de gemeente Groningen, de RUG, de Hanzehogeschool en het UMCG: een convenant om een half miljard euro te investeren in Groningen als kennisstad.

Economie en Bedrijfskunde / BRUG / VERAF

14.00 uur Opening door Elmer Sterken, decaan van de faculteit en Huib van der Burg, directeur Rabobank Stad en Midden Groningen.

14.30 uur Afwisselend programma over de kunst van o.a. marketing, small business entrepreneurship en popmuziek, maar ook van samenwerken in teams. Ook rondleiding of workshop theatersport mogelijk.

Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Psychologie

- 11.00 uur Oprichtingsvergadering alumnivereniging
13.00 uur Ontvangst en inschrijven alumnivereniging
14.00 uur Centrale opening met quiz door Gert Visser
14.45 uur Twee rondes lezingen door Annet de Lange, Bram Buunk, Hans van de Sande, Karel Brookhuis en Kees Keizer
16.30 uur Faculty cafe met toespraak Wim Hofstee en aansluitend lopend buffet
Doorlopend programma: rondleidingen door de gebouwen, Memory lane, expositie Academie Minerva.

Onderwijskunde / AVOG

- 12.30 uur Ledenvergadering AVOG
13.30 uur Ontvangst kantine Heymansgebouw
14.00 uur Symposium 'Lesgeven: tussen kunst en kunde', met Edzard Boerma (voorzitter AVOG), Wilna Meijer, Henk Guldemond, Roel Bosker en Simone Doolaard
17.00 uur Faculty cafe en aansluitend diner

Andragogiek / GAN

- Sociale Interventie & Veranderkunde
14.00 uur Programma rondom Life Long Learning en Leerzaam, Leuk en Lekker.

Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap / Panthegron

- Het programma staat in het teken van kunst, religie en spiritualiteit
14.00 uur Marty Bax: Mondriaan, van calvinisme naar theosofie
15.00 uur Andrea Kroon: Broeder architect. De relatie tussen vrijmetselarij en architectuur in Nederland
16.00 uur Hetty Zock: De hedendaagse religieuze functie van kunst. De samenhang van religieuze en esthetische ervaringen
16.30 uur Paneldiscussie n.a.v. vragen uit het publiek

Wijsbegeerte

- 13.00 uur Beelden uit het Verleden
15.00 uur Forumdiscussie
16.00 uur Filosofische Rechtbank
17.00 uur Faculty Café met buffet

Rechtsgeleerdheid

- 14.00 uur Opening door decaan Leon Verstappen en lezing door Jan Lokin
14.30 uur 'Naleving van zorgplichten; een hele kunst'. Drie rondes workshops naar keuze:
Algemene Rechtswetenschap/Rechtsgeschiedenis
Jan Brouwer: Zorg voor orde in het openbaar
Belastingrecht/Rechtseconomie
Nico Schutte: De verplichting tot het doen van een juiste belastingaangifte nader bekeken
Bedrijfsrecht/Europees recht
Wijnand Zondag: Zorgplicht van de werkgever
Bestuursrecht/Bestuurskunde
Gustaaf Biezeveld: Zorgplichten in het milieurecht
Gijsbert Vonk: Sociale grondrechten
Privaatrecht/Notarieel recht
Joep Hubben: Zorgplichten in de gezondheidszorg
Eva Wolfert: Zorgplichten in sport en spel
Sander van Baalen: De zorgplicht van banken
Rechtstheorie
Kees de Vey Mestdagh e.a.: Zorgplichten van de website-beheerder: perspectieven vanuit Recht en ICT
Heleen Weyers e.a.: Zorgplichten en de naleving van het rookverbod: een rechtssociologisch perspectief
Staatsrecht/Internationaal recht
Gerhard Hoogers / Han Warmelink / Mentko Nap: De zorgplicht van de landen van het Koninkrijk der Nederlanden voor de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden
John Morijn / André de Hoogh: De zorgplicht van landen voor de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden
Marcel Brus / Frans Nelissen: De zorgplicht van de overheid voor een gezond milieu
Strafrecht/Criminologie
Dirk Herman de Jong: De strafrechtelijke reactie op fatale fouten van medici en van automobilisten
Dienst Onderwijs en Studiebegeleiding
Bart Beijer: ICT gebruik in het hedendaags juridisch onderwijs
Bibliotheek Rechten
Ingrid Bennigsen / Digna van Boven: Scriptieschrijven in het digitale tijdperk
Esther Hoorn: Wikipedia, het auteursrecht en het delen van kennis en cultuur
Voor het avondprogramma heeft de Faculteit Rechtsgeleerdheid de Rijdende Rechter, Frank Visser, bereid gevonden een zaak te behandelen. In deze zaak wordt gepleit door bekende alumni.

Letteren

Geschiedenis / Alumnivereniging Geschiedenis

- 14.00 uur Stadswandeling langs historische en wetenschappelijke monumenten, zoals de plek waar Aletta Jacobs haar eerste patiënt zag, de locatie waar de eerste computer rekende en die waar Nobelprijswinnend werk werd verricht.

Archeologie

- 14.00 uur Openstelling en rondleiding door laboratoria

American Studies / E Pluribus Unum

- 14.00 uur Workshop debating met Victor Vlam, debat-trainer, -deskundige en -leider bij Debatrrix.

Journalistiek / Max. L. Snijders

- 14.00 uur Programma met onder andere een quiz gepresenteerd door voormalig journaalpresentatrice Noraly Beyer

Kunst, Cultuur en Media / MIK

- 14.00 uur Lezing en performances over de voorstelling Medea van het Noord Nederlands Toneel (NNT).

Nederlandse Taal en Cultuur / Hebban olla vogala

- 14.00 uur Nieuws uit de opleiding Nederlands

- 15.00 uur Muzikaal intermezzo

- 15.30 uur Voordracht: Neerlandistiek en muziek

Duitse Taal en Cultuur / Alumi

- 14.00 uur Lezing 'Latein in der späten Neuzeit' door Münchener hoogleraar klassieke talen, Wilfried Stroh, die de kunst van het gesproken Latijn beheerst.

Romaanse Talen en Culturen / Romanesque

- 13.00 uur ALV Romanesque

- 14.45 uur Henk van Os versus Jaap van Os over het rumoer over de opheffing van afzonderlijke Romaanse talen in Groningen en het ontstaan van RTC

- 15.45 uur Suzan van Dijk: The International Reception of Women's Writing

Finoegrise Talen en Culturen / Aluralica

- 13.00 uur ALV Aluralica

- 14.00 uur Workshop literair vertalen door Marja-Leena Hellings, Frans van Nes en Mari Alföldi.

De programma's voor Internationale Betrekkingen en Internationale Organisaties, Communicatie- en informatiewetenschappen, Kunstgeschiedenis, Informatiekunde/Alfa-informatica, Algemene Taalwetenschap, Engelse Taal en Cultuur, Scandinavische Talen en Culturen en Friese Taal en Cultuur vindt u binnenkort op www.rug.nl/lustrum.

Mussengang, het vervolg

Veertien jaar na de laatste aflevering trakteren de makers van feuilleton 'Mussengang' de fans op vier nieuwe avonturen van Eduard de Bock, Yvette de Bruyne, Annie Stortemelk en consorten. Niet achterop de UK, maar in Broerstraat 5.

Annie Stortemelk heeft zeven kinderen en de achtste is op komst. Een van de kinderen is misschien wel zwart. En good old Eduard de Bock zal hem nog steeds wel weten te raken.

Tekenaar Bert Cornelius en de schrijvers Luuk Hajema en Frank den Hollander gebruiken hun periodieke overleg in een binnenstadsrestaurant om te brainstormen over een bijzonder klusje. Het trio blaast de populaire strip *Mussengang* nieuw leven in. Vier afleveringen duurt de comeback in *Broerstraat 5*, ter gelegenheid van het 395-jarig bestaan van de RUG.

Zuipende medicijnstudent

Precies vijftienvintig jaar geleden wordt op de burelen van de *Universiteitskrant* het feuilleton over studentenhuis *Mussengang* bedacht. Elf jaar lang staat het achterop de UK. Cornelius maakt de tekening bij alle afleveringen, er zijn verschillende tekstschrijvers. Maar Hajema – begonnen als student in de redactie, later hoofdredacteur – vormt de vast kern met redactielid en bedenker Peter Bügel. Frank den Hollander komt er later bij. Aan het restauranttafeltje wordt het denkbeeldige stof voorzichtig van de personages geblazen: de corpulente corpsstudente Hedwig Verschuur, de zuipende medicijnstudent Eduard de Bock, de gereformeerde brave Annie Stortemelk, Fredje de voormalige kraker of feministe Berendina Bergsma. Sommige types hopeloos uit de tijd, andere ook nu nog te vinden in het universitaire milieu.

Het is Cornelius die de hele bups liet verhuizen van de *Mussengang* naar een villa aan het Zuiderpark. Een bestaande villa staat model.

Cornelius: 'Ik ben een realist, dat was voor mij fijner tekenen.' Gedenkwaardig zijn de bezoeken aan de villa – ook een studentenhuis – om inspiratie op te doen. Regelmatig duiken er in de serie bestaande personen op. Dichter Jean Pierre Rawie figureert onder de naam Lupko Bierman, relatiedeskundige Iteke moet wel de in haar tijd spraakmakende sociologe Iteke Weeda zijn. Niet iedereen vindt het plezierig zichzelf achterop de UK terug te vinden. Studentbestuurder Bruno Bruins bijvoorbeeld, de latere staatssecretaris van onderwijs in het demissionaire kabinet Balkenende III. Hij komt woest verhaal halen op het UK-kantoor als hij als Bastiaan Zwarts, uitvreter en draaikont, wordt opgevoerd.

Viagra

In 1995 vinden tekenaar en schrijvers het welletjes. Ze lopen tegen de veertig, Cornelius en Bügel zijn die grens al ruim gepasseerd. Het studentenleven zijn ze ontgroeid. Maar natuurlijk kruipt het bloed waar het niet gaan kan. Nog tijdens *Mussengang* start in het Dagblad van het Noorden feuilleton 'Ripperda', over een gezin in een Winsumer nieuwbouwwijk. Dat wordt geen succes, maar de opvolger 'Bij Hoog en Bij Laag', waaraan Bügel niet meer meeschrijft, is in diezelfde krant inmiddels al honderden afleveringen onderweg. Een enkele *Mussengang*figuur maakte de overstap naar de serie over de tobberige provincieambtenaar Hans Modderman. Zo is Eduard de Bock nu huisarts-en-meer van Moddermans vrouw Saskia.

Anno 2009 heeft Hajema een communicatiebureau, Den Hollander is voorlichter op de Universiteitsbibliotheek en scoorde met

zijn Voorheen De Bende pas nog de hit 'Bie de Lidl'. Bert Cornelius is verzekeringsarts en bezig met een proefschrift over langdurig arbeidsverzuim. Maar een creatief team blijven ze naar verwachting tot de dood erop volgt. Hajema: 'We schrijven nog steeds als we in een verzorgingshuis zitten.' Cornelius: 'Met beverige tekeningen. En een potje viagra op de schoorsteenmantel.'

Ranzig

Mussengang eindigde destijds met het verhuizen van Yvette de Bruyne, die afgestudeerd is. Haar moeder komt helpen. In aflevering één leverde moeder haar oudste dochter Mathilde juist af in Groningen. Een racefietser figureert in allebei de tekeningen en ma De Bruyne pruttelt in 1984 even luid over de ranzige bende in het studentenhuis van haar dochters als in 1995. Zien we moeder de Bruyne ook in *Broerstraat 5* weer terug? En die fietser? Zou kunnen, zeggen de makers. Maar op de avond van het interview, als alles nog uit pen en potlood moet rollen, verklappen ze natuurlijk niet teveel. Luuk Hajema wil alleen kwijt dat de bewoners – sadder and wiser en natuurlijk met de nodige kinderen – elkaar ergens weer ontmoeten. Vanavond is nog ongewis waar dat zal zijn. Een reünie, het galabal van de jarige universiteit, een begrafenis misschien? Want ook dat tijpje wil Hajema wel oplichten: 'Er gaat iemand dood.'

De schrijvers en de tekenaar zeiden meteen ja op de uitnodiging van *Broerstraat 5*. Maar vier *Mussengangen* is wel een beetje weinig, vinden ze. Ja, waarom eigenlijk niet veel meer? De vingers jeuken. Al veel langer. Bert Cornelius, alumnus geneeskunde, grijnst subtiel over zijn bril: 'Iedere keer als ik dat blad in handen had, dacht ik: Wanneer komen ze nou?'

TEKST > ELLIS ELLENBROEK

FOTO > ELMER SPAARGAREN

MUSSENGANG 2009 AFLEVERING 1

Twintig jaar later

“Waldo Stoovuur!”

“De Bock!”

“Tjee, je bent niets veranderd!”

Eduard de Bock keek hoofdschuddend naar de kleine man tegenover hem. Hij droeg een Italiaans pak van dure snit en een buitenmodel bril. Uit een strakgetrokken gezicht priemden scherpe oogjes en een forse haakneus. Zijn haar was gitzwart en stond recht overeind. Aan dit uiterlijk was veel zorg besteed, zoveel was duidelijk. Het paste goed bij het interieur van het café van het Groninger Museum, waar ze op Eduards voorstel hadden afgesproken.

“Jij bent een beetje, eh, breder geworden,” zei Waldo Stoovuur. Hij zette een klein zwart koffertje naast zich neer.

“Paar kilootjes erbij, en een beetje grijs, maar verder...”

“Dus jij bent in Groningen blijven hangen.”

“Ik heb voor Groningen gekozen.”

“Dat zeg ik.”

“Het blijft een mooie stad. En ik heb een praktijk, dus dan blijf je, als huisarts. Heb jij het naar je zin, in het westen?”

“Ach, de ruimte is schaars, maar als je het kunt betalen is het goed te doen. En Amsterdam is te gek, zo lang je niet aan de Vijzelgracht woont.”

“Vijzelgracht?”

“De Noord-Zuidlijn. Gelukkig woon ik aan de Keizersgracht.”

“Wij krijgen misschien een tram,” zei Eduard.

Waldo zweeg.

“Jij een biertje?”

“Amsterdammertje hè.”

“Juffrouw!” Eduard de Bock stak zijn hand omhoog en wenkte. “Mag

ik twee Amsterdammertjes?”

“Zuip jij nog altijd zo veel?”

Eduard haalde zijn schouders op.

“Wat heet veel?” Hij wreef over zijn buik. “Zo lang ik onder de negentig kilo blijf vind ik het goed. Ik drink vooral wijn tegenwoordig. Beter voor je tikker.” Hij keek naar de kleine man tegenover hem. Hoe lang was het geleden dat hij hem had gezien?

“Twintig jaar geleden,” zei Waldo.

“In 1989 ben ik van de Mussengang naar Beijum verhuisd.”

“Jezus ja, toen hadden jullie een kind.”

“Toen was ik nog met Magdaleen,” zei Waldo.

“Jullie zijn gescheiden,” begreep Eduard.

“Al vijftien jaar,” knikte Stoovuur.

“Ach ja, Magdaleen...” Hij aarzelde even. “Laat ik het zo zeggen: ze had

moeite met mijn temperament. Op den duur ging dat fout.”

“Humhum,” bromde Eduard. “En jullie dochter?”

“Maria is twintig,” zei Waldo.

“Studeert in Oxford, economie. En jij? Nog altijd achter de wijven aan?”

Eduard nam een slok bier. “Al twintig jaar getrouwd...”

“Dat vroeg ik niet,” zei Waldo.

“... met Mathilde,” zei De Bock.

“Wat?! Mathilde, van de Mussengang?”

Eduard knikte.

“Ongelooflijk!” Waldo schudde zijn hoofd. “Dat was altijd zo’n keurig meisje. Type Tom Poes. Jij had toch iets met haar zus?”

“Yvette,” glimlachte Eduard. “Dat hield geen stand. Ook iets met verschil in temperament.”

“Mathilde en Yvette de Bruyne.” Stoovuur floot tussen zijn tanden. “Mooie meiden allebei.”

Eduard grijnsde.

“Kinderen?”

De Bock knikte opnieuw. “Een zoon en een dochter. Robert-Jan, de oudste, gaat volgend jaar studeren. Geneeskunde, in Groningen.”

“Aardje naar zijn vaartje,” zei Waldo. “En dan bij Vindicat natuurlijk.

L’histoire se répète.”

“Zie jij nog wel ’s iemand van toen?” vroeg Eduard.

“Nooit,” zei Waldo op besliste toon. “Geen behoefte aan. Maar ik vind het leuk om jou te zien. Wij hadden lol samen.”

“Mathilde en Yvette hadden het laatst over een reünie,” merkte Eduard op.

“Ik kijk liever vooruit,” zei Waldo.

“En wat doe jij nu precies?” wilde De Bock weten.

“Alleen nog dingen die ik leuk vind,” zei Waldo. “Ik had een dotcom-bedrijf en dat heb ik net op tijd verkocht, in 2001. Sinds die tijd doe ik af en toe wat advieswerk, en ik heb wat onroerend goed. En nu en dan geef ik een lezing. Daarvoor ben ik ook hier. Gisteren dacht ik opeens: ik bel De Bock, dan drinken we een borrel. En verdomd, ik had je zo gevonden.”

“Goed je te zien,” zei Eduard. Hij keek om zich heen en voelde zich een beetje ongemakkelijk.

“En verder ben ik vader,” vervolgde Waldo.

“Van Maria dus,” zei Eduard. “En die zit in Londen.”

Waldo Stoovuur lachte breeduit. “En van de tweeling. Fleur en Emma. Volgende maand worden ze twee.”

Roken

Geachte heer Sannes,

Via de schotel op mijn Marokkaanse dak zag ik u een poosje geleden in de uitzending bij 'Pauw & Witteman'. U legde uit hoe oneerlijk het is dat uw zoons een boete van 1200 euro boven het hoofd hangt omdat ze in hun café De Kachel het rookverbod hebben ontdoken. Ik had nog nooit van De Kachel gehoord al heb ik jaren in Groningen gewoond, maar gelukkig heeft het café een eigen site. Ik zag een kanariegele voorgevel aan het Schuitendiep en de ondertitel: The hottest place in town.

Ik heb een tip voor u en uw zoons. Kom naar Marokko en begin hier the hottest place in town. Er is hier net een antirookwet aangenomen, maar die is nog niet officieel van kracht. Niemand verwacht ook dat die wet ooit van kracht wordt. Het geestige is dat al sinds 1995 een antirookwet geldt, las ik in het Marokkaanse tijdschrift *TelQuel*. Dat was de regering vergeten. De regering diende dus een wet in die verbiedt wat al veertien jaar verboden is, maar niemand weet: roken in publieke ruimtes.

Welkom in dit rokersparadijs, zou ik zeggen. Laatst moest ik bovenop de rem staan omdat een ambulance met loeiende sirenes voorbij scheurde. In de haast zag ik nog net dat de chauffeur een brandende sigaret vasthield. Ook de huisarts en de politieagent roken onder werktijd en ik ken iemand die meteen na een bypass-operatie een sigaret opstak. Ik kan mij daar wel iets bij voorstellen. Of je nu wel of niet rookt, het maakt niet uit. Auto's braken dikke, zwarte dampen uit en dan joggen sommige mensen ook nog langs de snelweg.

Uw zoons zullen wel over één puntje moeten nadenken: er komen in Marokko wat minder vrouwen in cafés dan

in Nederland. Je wordt hier als vrouw namelijk nogal snel voor hoer versleten, en daar heeft niet iedereen zin in. Op televisie zag ik in De Kachel allerlei dames uit hun dak gaan, maar dergelijke toestanden kunnen uw zoons in Marokko vergeten. Toch hebben ze dan wel wát: er kan worden gerookt.

Vriendelijke groet!

Uitvinder kunstnier overleden

De uitvinder van de kunstnier, Willem Jan ('Pim') Kolff is op 11 februari jl. overleden in zijn woonplaats in de VS. Kolff kwam in 1938, na zijn studie geneeskunde in Leiden, voor een assistentschap interne geneeskunde naar Groningen. Daar ontwikkelde hij zijn eerste ideeën over een kunstnier. Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog bracht hem als internist in een ziekenhuis in Kampen, waar hij in 1943 voor het eerst nierdialyse toepaste. In 1946 promoveerde hij summa cum laude aan de RUG op een proefschrift over de kunstnier. In 1950 emigreerde Kolff naar de VS. Daar werd hij hoogleraar en uiteindelijk wereld-

beroemd met de succesvolle ontwikkeling van kunstorganen, waaronder later ook de hart-longmachine, het kunsthart en het kunsttoeg. Kolff ontving vele onderscheidingen en eredoctoraten en werd vier keer genomineerd voor de Nobelprijs.

Deeltijdopleidingen RUG

Studeren in deeltijd, naast een baan, een gezin of na het pensioen, om het beroepsperspectief te vergroten of uit pure interesse? De RUG biedt acht opleidingen in deeltijd: wijsbegeerte, psychologie, rechten, theologie, godsdienstwetenschap, Friese taal en cultuur, geschiedenis en Griekse en Latijnse taal en cultuur. De meeste deeltijdopleidingen duren zeven tot negen jaar en leiden tot een volwaardig universitair eindexamen. De gemiddelde studiebelasting bedraagt ongeveer 20 uur per week.

Op dinsdag 17 maart 2009 presenteren de deeltijdopleidingen zich in het Academiegebouw in Groningen aan geïnteresseerden. Deeltijdstudenten vertellen er over hun ervaringen met de studie. En er is aandacht voor onderwerpen als opbouw van de studie (o.a. bachelor en master), studiekosten en financieringsmogelijkheden en het collegerooster. De ontvangst is vanaf 18.30 uur, de voorlichtingen beginnen om 19.00 uur. Aanmelding vooraf is niet nodig. Meer informatie bij Anita Bekker (onderwijsvoorlichting), tel. (050) 363 4656.

Rectificaties decembernummer 2008

Stelling

Onderaan de pagina's van *Broerstraat 5* vindt u steevast stellingen van onze pasgepromoveerden. De stelling 'Wie altijd voor de wind koerst, eindigt uiteindelijk aan lager wal', op pagina 11, schreven wij ten onrechte toe aan Johannes Blokzijl, maar was van zijn collega Richard Post die op 29 oktober 2008 promoveerde in de medische wetenschappen.

Fotografie

Het copyright van de foto van Elsie de Brauw op pagina 13 behoort toe aan Lenore Blievernicht/LSD Berlin.

Auteur

Bij het artikel 'Dode Zeerollen herschrijven de geschiedenis' op pagina 14 en 15 is de naam van de auteur, Jos Overbeeke, weggevalen.

Arts Meet Science Symposium

'Wat zijn de grenzen van het weten?' Verschillende wetenschappers ontsteigen hun vakgebied op zoek naar de vraag waar de overeenkomsten en verschillen zitten tussen filosofie, godsdienstwetenschap en natuurwetenschap. 395 jaar geleden waren deze wetenschappen nog niet strikt gescheiden, maar zijn ze nu nog wel te combineren?

2 april van 9.00-17.00 uur, toegangskaarten bestellen via www.rug.nl/lustrum

Darwin en geloven

Symbolischer kan bijna niet: Een dag na de 200ste verjaardag van Darwin, 150 jaar na het verschijnen van diens *On the origin of species* en 500 jaar na de geboorte van Calvijn vindt er in de oude rechtbank van de RUG een verhit debat plaats over wie er nu eigenlijk gelijk had: Darwin of de Schrift. René Fransen, wetenschapsjournalist bij de *Universiteitskrant* en bioloog, presenteert zijn boek *Gevormd uit Sterrenstof* over God en Darwin en neemt het op tegen drie kritische RUG-hoogleraren.

Fransen opent de discussie door een pot mayonaise op tafel te zetten. Zijn boek, legt hij uit, wil een emulgator zijn tussen de evolutietheorie en de Schrift, zoals eigeel dat is in mayonaise om olie en azijn te laten mengen. Zo'n emulgator is volgens hem hard nodig; want uit recent onderzoek is gebleken dat 22% van alle Nederlanders en 60% van de leden van de Evangelische Omroep twijfelt aan de evolutietheorie. De laatste groep liet onlangs weer duidelijk van zich horen toen EO-voorman Andries Knevel verkondigde dat hij eigenlijk ook niet meer geloofde dat de wereld in zes dagen geschapen was. 'De hel brak los,' aldus Fransen.

'Ongelooflijk,' reageren Fransens opposanten. Noch evolutiebioloog Franjo Weissing, noch wetenschapsfilosoof Menno Rol, noch de godsdienstfilosoof Andy Sanders had verwacht dat er nog zoveel Nederlandse christenen zijn die de bijbel letterlijk nemen. Geloven mag voor veel mensen belangrijk zijn als zingeving, maar je moet de Schrift toch niet willen gebruiken om de wereld te verklaren. Daar is ook Fransen het mee eens. Maar deze eensgezindheid gaat niet op voor de mayonaise die Fransen met zijn boek wil maken; die wordt onmogelijk en zelfs smakeloos genoemd.

Geen kroon

De mens, zo betoogt de evolutiebioloog Weissing, heeft geen specifieke plaats in de evolutie en kan vanuit wetenschappelijk oogpunt dan ook geen kroon op de schepping van God zijn, zoals Fransen in zijn boek schrijft. 'De mens staat tot de orang-oetang net zoals de huismuis tot de vleermuis.' En gezien alle wreedheden die de natuurlijke selectie met zich meebrengt, begrijpt Weissing niet hoe Fransen hier de hand van God in kan zien.

Wetenschapsfilosoof Rol verduidelijkt het onderscheid tussen

geloven in wetenschap (belief) en geloven in God (faith). Een wetenschapper is nieuwsgierig en zoekt naar bewijs en tegenbewijs. Een gelovige vertrouwt in God en is niet nieuwsgierig naar tegenbewijs. Daarom gelooft Rol 'helemaal niets' van de mogelijkheid dat creationisten ooit serieus genomen zullen kunnen worden in de wetenschap, zoals Fransen schrijft.

De godsdienstwetenschapper Sanders houdt een betoog voor boedelscheiding: Geloof en wetenschap hebben niks met elkaar te maken. De Bijbel is geen 'handboek natuurkunde' en het conflict tussen wetenschap en geloof noemt hij heilloos. Fransens voorgestelde emulsie levert naar zijn mening een mooie combinatie teksten op, maar geen verklaringen.

Wreed

Fransen krijgt kort gelegenheid om op zijn critici te reageren. De mens als 'kroon op de schepping', zo legt hij Weissing uit, is bedoeld als geloofsuitspraak en niet als wetenschappelijk argument. En ja, de evolutie is wreed, maar toch behoort deze wereld tot de best mogelijke wereld. Tegenover Rol verklaart hij niet te verwachten dat creationisten de evolutietheorie met wetenschappelijk bewijs onderuit zullen halen; hij acht het alleen mogelijk. Wel staat voor Fransens vast dat evolutie een natuurlijk proces is, dat God in de hand heeft.

Boek: *Gevormd uit Sterrenstof* > www.medema.nl, € 22,95
> www.sterrenstof.info
> www.rug.nl/kennisdebat/onderwerpen/evolutie/sterrenstof
> www.cvkoers.nl/artikelen/darwins_uitdagende_idee.php

TEKST > JONNA BRENNINKMEIJER

De RUG-alumni Rein Jan Hoekstra en Heino van Essen zijn machtige mensen. Als voorzitter van de Raad van Toezicht van respectievelijk de RUG en de Universiteit Twente geven zij immers leiding aan het hoogste orgaan van een universiteit. Hun voornaamste taak? 'Toezien, natuurlijk.'

Extern toezicht in de belangstelling

U heeft beiden in Groningen gestudeerd. Wat is uw mooiste herinnering?

Rein Jan Hoekstra: 'Het deed me veel verdriet uit Groningen te vertrekken. Ik kan niet één herinnering aanwijzen, ik heb van alles genoten. Ik hield van mijn vakgebied en ik hield van mijn sociëteit, waar ik ook bestuurlijk actief was. Dat was VERA, aan de Oosterstraat, toen nog een serieuze vereniging op reformatorische grondslag. We hadden daar bijvoorbeeld discussies over "de wijsbegeerte der wetidee", kom daar nu nog maar eens om bij het huidige Vera!'

Heino van Essen: 'Ook ik was lid van VERA, daar kennen wij elkaar van. Ik was misschien een minder serieuze student dan Rein Jan, maar vond mijn studententijd ook prachtig. Die leut, die vriendschap, dat leven. Toen ik in Groningen aankwam, was ik pas zestien. Ik had bij wijze van spreken nog nooit een biertje gedronken. Het is misschien een cliché, maar de groentijd was voor mij heel vormend.'

Ook ik liet me met bestuurlijke zaken in. VERA had destijds nog een mensa en op een gegeven moment was ik verantwoordelijk voor de keuken en het keukenpersoneel. Daardoor heb ik wél één herinnering die duidelijk de mooiste is, want ik heb in die keuken mijn echtgenote leren kennen. Zij was lid van Magna Pete, het vrouwencorps, maar was bij VERA in dienst als afwasmachine.'

Is er sindsdien veel veranderd?

Hoekstra: 'Mijn dochter en haar man hebben ook in Groningen gestudeerd. Zij waren lid van Vindicat en als vader werd ik zo nu en dan op de sociëteit uitgenodigd. In wezen lijkt het studentenleven toch heel veel op hoe het vroeger was.'

Van Essen: 'Mijn kinderen studeerden in Amsterdam, maar ik denk dat wat daar geldt,

ook voor Groningen opgaat. Het onderwijs heeft meer structuur gekregen, is schoolser geworden. Dat weerhield mijn zoons er overigens niet van om lang over hun studie te doen. Of dat een goede zaak is, weet ik niet, ik denk het wel. In onze tijd was studeren natuurlijk meer iets elitairs, je milieu had meer grip op je prestaties.'

Wat moet er in de toekomst veranderen?

Hoekstra: 'We investeren in excellentie. Alleen met excellente onderzoekers trek je excellente onderzoekers aan. Groningen moet internationaal naam maken. Alleen zo kun je de concurrentie met buitenlandse universiteiten aan. Dat gezegd hebbende is er ook nu al veel excellenten gaande. Als ik bijvoorbeeld zie wat voor juristen de juridische faculteit de afgelopen vijftien jaar aflevert, dan denk ik: petje af.'

Van Essen: 'Om internationaal indruk te maken moeten Nederlandse universiteiten meer samenwerken. De drie technische universiteiten bundelen hun krachten al, een goede zaak. Ook is er een goede samenwerking tussen Groningen en Twente, beide perifere universiteiten.'

Rein Jan Hoekstra studeerde van 1960 tot 1965 rechten in Groningen. Daarna werkte hij als advocaat in Rotterdam en als ambtenaar op het ministerie van Binnenlandse Zaken. Vanaf 1975 bekleedde hij verschillende hoge functies op het ministerie van Algemene Zaken. In 1994 werd hij lid van de Raad van State. Hij verwierf nationale bekendheid als kabinetsformateur én als de man die prinses Maxima liet kennismaken met het staatsrecht van Nederland.

‘In de studententijd al altijd haantje de voorste’

Hoe heeft u daar als voorzitter van de Raad van Toezicht invloed op?

Hoekstra: ‘Marginaal. Je moet in de RvT duvelsgoed in de gaten houden wat je verantwoordelijkheden zijn, je moet niet op de stoel van het College van Bestuur willen zitten.’

Want wat is uw voornaamste taak?

Van Essen: ‘Toezien natuurlijk.’

Hoekstra: ‘Je informeert je, zodat je inzicht hebt of het college zijn werk goed doet. Als dat het geval is, blijft het daarbij.’

Kunt u een voorbeeld geven van een recente beslissing van de RvT?

Hoekstra: ‘Er is natuurlijk veel te doen geweest over het salaris van leden van het College van Bestuur. De Groningse Raad van Toezicht heeft toen gezegd dat dat bij de RUG omhoog moest, omdat we grote achterstand hadden ten opzichte van andere universiteiten. De kranten stonden er bol van. Sindsdien weet ook iedereen hier in Den Haag wel dat ik in Groningen in de Raad van Toezicht zit. Maar idealiter doe je je werk onzichtbaar. Gelukkig is de rust weergekeerd.’

Van Essen: ‘Je dient het college ook van advies, vanuit je eigen ervaring en expertise. Zo nam het programma Zembla onlangs contact op met de UT. Als directeur van pensioenfonds PGGM heb ik ook met dat programma te maken gehad, in een reportage over beleggingen in bedrijven die landmijnen produceren. Door die ervaring weet ik dat de programmamakers via omwegen bij hun verhaal willen komen. Ik spreek daar dan over met de collegevoorzitter.’

Heino van Essen studeerde van 1963 tot 1969 economie in Groningen. Hij begon bij Philips, maar maakte in 1977 de overstap naar de medische wereld. Hij was onder meer directeur en bestuursvoorzitter van een groot Nijmeegs ziekenhuis. Later werd hij directielid bij pensioenfonds PGGM, waar hij in 2006 directievoorzitter werd. Sinds 2008 is hij met pensioen. Hij bekleedt nog altijd verschillende bestuursfuncties en commissariaten.

Hoekstra: ‘Door de economische crisis en enkele incidenten staat extern toezicht nu natuurlijk erg in de belangstelling. Een RvT faalt, wanneer gebreken in het bestuur niet worden opgemerkt en aangepakt. Maar een RvT moet niet zelf willen besturen.’

Van Essen: ‘Maar natuurlijk vervult de RvT wél een werkgeversrol voor het College van Bestuur.’

Hoekstra: ‘Daar weet ik alles van!’

Hoe bent u eigenlijk in de Raad van Toezicht terechtgekomen?

Van Essen: ‘Ik zat al in enkele andere raden, waaronder die van een ziekenhuis, waar eenzelfde raakvlak tussen maatschappelijke en zakelijke belangen geldt. Iemand die ik uit het bestuurlijk circuit kende zat in de RvT van Twente en dacht aan mij voor een vacante post. Dat vond ik interessant; Twente is een jonge universiteit die haar slogan “de ondernemende universiteit” voor een goed deel ook waarmaakt.’

Hoekstra: ‘Ook ik vervulde al verschillende vergelijkbare functies en ben toen voor Groningen gevraagd. Dat ik daar zelf gestuurd heb, was geen voorwaarde, maar voor mij wel heel bijzonder.’

Zat het besturen er destijds bij VERA al in?

Van Essen: ‘Ik denk het wel, de meesten van ons, bestuurders, waren in hun studententijd al altijd haantje de voorste.’

Hoekstra: ‘Het zijn mensen die dat zien als hun maatschappelijke verantwoordelijkheid, dat blijft terugkomen. Ik zat destijds voor VERA ook in de landelijke koepel van vergelijkbare verenigingen. Dat is een continu netwerk. Ik blijf dezelfde mensen maar tegenkomen, nog steeds. De voorzitter van de Raad van Toezicht van de Universiteit van Utrecht, Rien Meijerink, is trouwens ook een VERA-lid uit onze tijd.’

Van Essen: ‘Laat haar dat maar niet opschrijven, straks wordt ons Groninger machtsblok nog opgemerkt...’

TEKST > FRANKA HUMMELS

FOTO > MICHEL DE GROOT

Beste kinderarts

Paul Brand, kinderlongarts in Zwolle en bijzonder hoogleraar klinisch onderwijs aan RUG/UMCG, is voor de derde keer door zijn collega's uitgeroepen tot beste kinderarts van het jaar.

Brand haalde in 1987 in Groningen zijn artsexamen en promoveerde er in 1993 cum laude op onderzoek bij de afdeling longziekten van het AZG. In 2006 publiceerde hij *De stoel van God*, een roman over euthanasie bij kinderen. Het is een verhaal van een dokter die vecht voor 'zijn' kinderen, vooral die met Cystic Fibrosis. Brand beschrijft de dilemma's, de emoties en de spagaat tussen wet en mededogen waarin artsen en ouders onherroepelijk terecht komen als kinderen in een uitzichtloze situatie zijn beland.

> www.destoelvangod.nl

Prijs Kindergeneeskunde 2008

De Edgar Doncker Prijs voor de Kindergeneeskunde 2008 is toegekend aan Pieter Sauer, hoogleraar kindergeneeskunde aan RUG/UMCG. Sauer krijgt de prijs van 125.000 euro vanwege zijn baanbrekend onderzoek naar de oorzaken van overgewicht bij jonge kinderen van drie tot vijf jaar. Sauer houdt zich als internationaal erkend en gerenommeerd onderzoeker al meer dan 25 jaar bezig met de optimale voeding van het kind. Hij leidt het door hem in 2005 opgerichte Groningen Expert Centrum voor Kinderen met Overgewicht.

advertentie

Verhuisfenomeen
Unieke Totaal Service

UTS is een landelijke verhuisorganisatie met 33 vestigingen in Nederland. UTS onderscheidt zich door haar Unieke Totaal Service: professionele dienstverlening die veel verder gaat dan het verhuizen op zich. Wij organiseren ook alle zaken rondom de verhuizing en bieden unieke diensten voor ieder budget. Een goed georganiseerde verhuizing zonder stress begint bij UTS.

- Facility management
- Projectverhuizingen
- Particuliere verhuizingen
- Internationale verhuizingen
- Archief- en databeheer
- Opslag

Waar u ook naartoe verhuist, er is altijd wel een UTS vestiging bij u in de buurt. Wilt u meer informatie over onze uitgebreide dienstverlening of een offerte aanvragen?

www.uts.nl of bel
050 542 26 66

UTS VAN HOEK
GRONINGEN

Emdenweg 2 • 9723 TB Groningen • T 050 542 26 66
F 050 542 38 23 • E info@utsvanhoek.nl

Top & trots

Eind 2008 werden alle alumni van de Rijksuniversiteit Groningen benaderd door het Ubbo Emmius Fonds met het verzoek een bijdrage te leveren aan de toekomst van de universiteit. Heel veel van u hebben dit gedaan en toonden zo hun betrokkenheid. Door u samen werd het geweldige bedrag van bijna 90.000 euro bijeengebracht!

Tijdens de campagne werd

benadrukt dat uw Alma Mater tot de top van de wetenschappelijke instituten in de wereld wil behoren. Toponderzoek en trots zijn op je Groningse bul... Sommigen van u schreven ons dat ze dit overdreven vinden. 'Wees liever bescheiden,' was hun goede raad. Toch is belangrijk waar je gestudeerd hebt. Nagenoeg ieder van u heeft met zijn of haar universitaire opleiding een (al dan niet) betaalde baan gevonden. Dat u en niet een andere kandidaat werd aangenomen lag aan uw presentatie tijdens het sollicitatiegesprek, uw ervaring, uw enthousiasme en last but not least aan uw opleiding: organisaties willen hun vacatures voor academici vullen met mensen die goed zijn in hun vakgebied en dus opgeleid zijn door wetenschappers van naam en faam. We zien ook steeds vaker in kranten dat bij geïnterviewden of deskundigen in een bepaald vakgebied hun opleiding en ervaring wordt vermeld. Groningen is daarbij goed vertegenwoordigd. In het *Financieele Dagblad* van 5 februari jl. stonden bijvoorbeeld maar liefst vijf medewerkers en/of alumni van de RUG. De omgeving, werkgevers, maar ook de lezers van een krant, willen weten waar iemand is opgeleid. Uw studie zou u een erkend autoriteit moeten maken op het vakgebied dat u vertegenwoordigt. Dat iemand in Groningen heeft gestudeerd, moet betekenis hebben. Als er duizenden universiteiten in de wereld zijn, als elke onderwijsinstelling zich academie mag noemen en als iedereen studeert en afstudeert, dan wordt het belangrijk hoe deze instellingen zich ten opzichte van elkaar onderscheiden. Dit is belangrijk voor uw relatieve positie op de arbeidsmarkt, want met uw persoonlijkheid, maar ook met uw opleiding onderscheidt u zich. Wij willen graag uw betrokkenheid, eerst als student en later als alumnus. Dat houdt ons bij de les. De universiteit van Groningen streeft naar een toppositie in de universitaire wereld, want alleen dan blijft u trots op uw opleiding. Trots is top!

Tienke Koning

Directeur Ubbo Emmius Fonds

Iets terugdoen voor je universiteit

In de VS is het volstrekt vanzelfsprekend: geld geven aan de universiteit waar je hebt gestudeerd of bent gepromoveerd. Topuniversiteiten als Harvard en Yale hebben duizelingwekkende bedragen in hun universiteitsfonds, maar ook kleinere universiteiten danken een substantieel deel van hun onderzoeksgeld aan fondsenwerving. Amerikaanse alumni zijn trots op hun universiteit en willen die graag vooruit helpen. De glans van hun oude universiteit straalt ook op hen af, redeneren ze.

Die kant moet het in Groningen ook op, vindt het College van Bestuur van de RUG. Voorzitter Sibbrand Poppema: 'Voor het gewone werk krijgen we van de overheid voldoende geld. Maar we willen tot de beste universiteiten van de wereld behoren. Met hulp van onze alumni kunnen we een flink aantal toponderzoekers aanstellen, verwachten we. Nu staan we op de meeste internationale ranglijsten rond plaats 115. We willen richting plaats vijftig. Daar moeten we dus buitengewone dingen voor doen.'

Gericht doneren

Een eerste wervingsronde in het afgelopen najaar leverde bijna negentigduizend euro op. Poppema: 'Voor een onaangekondigde actie onder een beperkt aantal alumni valt dat bedrag niet tegen. Nu kondigen we aan dat we gaan werven. Waarschijnlijk verhoogt dat de opbrengst.' Nederlanders geven gul aan allerlei goede doelen, maar nog niet aan hun oude universiteit. Dat moet gewoner worden, vindt Poppema. 'Veel van onze alumni hebben een mooie baan die méde aan hun opleiding is te danken. We hopen dat ze daar iets voor willen terugdoen.'

Nu nog zijn binnen de RUG meerdere fondsen actief, waaronder het Eric Bleumink Fonds, het Groninger Universiteitsfonds en het Ubbo Emmius Fonds. De bedoeling is dat deze worden ondergebracht in één algemeen fonds. Dat moet voor meer herkenning en meer betrokkenheid zorgen. Poppema: 'Eén groot fonds betekent zeker niet dat het geld op een grote hoop terecht komt. Mensen kunnen gericht doneren: speciaal aan hun eigen faculteit, of aan een doel dat ze zelf belangrijk vinden, zoals in de eerste wervingsronde aan het Qumran Instituut of het Willem Barentsz Pol Instituut.'

Worden alumni straks namens hun oude universiteit door opdringerige callcenter-medewerkers gebeld? Poppema: 'Het liefst willen we onze huidige studenten laten bellen. In Oxford en Cambridge hebben ze daar veel succes mee. Is dat opdringerig? Tsja. Niet zo lang geleden kreeg de universiteit van Bremen tweehonderd miljoen euro van Klaus Jacobs, een koffiehandelaar. Terwijl hij in Hamburg gestudeerd had, nota bene. Weet je waarom hij zijn eigen universiteit niets gaf? Hij zei: "Omdat die me niet gevraagd heeft."

TEKST > RALPH AARNOUT

Voor de financiering van bijzondere wetenschappelijke projecten zoekt de RUG via het Ubbo Emmius Fonds (UEF) steun van alumni, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. De afgelopen maanden heeft het UEF enkele belangrijke donaties mogen ontvangen. Hieronder vindt u een selectie:

- > De fondsenwervingscampagnes onder alumni voor het Ubbo Emmius Fonds en het Eric Bleumink Fonds, najaar 2008, hebben gezamenlijk 88.234 euro opgebracht. Bijna 2000 alumni maakten een donatie over, waaronder een groot aantal meerjarige machtigingen en enkele notariële schenkingen.
- > Het Qumran Instituut van de Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap is het grootste kenniscentrum op het gebied van de Dode Zeerollen in Europa. Dankzij bemiddeling van het Ubbo Emmius Fonds heeft het SNS Reaal Fonds 225.000 euro toegezegd voor de verdere ontwikkeling van de (onderzoeks)activiteiten van het instituut.
- > De Noaber Foundation (opgericht door alumnus Paul Baan) stelt 3,3 miljoen dollar beschikbaar aan de gerenommeerde Mayo Clinic in de Verenigde Staten, 's werelds eerste en grootste non-profit ziekenhuis en polikliniek. Met deze donatie is de basis gelegd voor een intensieve samenwerking tussen de Mayo Clinic en de RUG op het gebied van Healthy Ageing onderzoek. Een belangrijk deel van de schenking zal ten goede komen aan onderzoek aan de RUG. De samenwerking kwam mede tot stand dankzij het Ubbo Emmius Fonds.
- > Het Eric Bleumink Fonds mocht een nalatenschap ontvangen van 100.000 euro voor de verstrekking van beurzen aan talentvolle studenten en onderzoekers uit ontwikkelingslanden. Daarnaast brachten inzamelingsacties in het kader van de oratie van prof.dr. Jos Snoek en het afscheid als hoogleraar van prof.dr. Ton Schoot Uiterkamp gezamenlijk ruim 3000 euro op.
- > Een alumnus heeft een bedrag van ongeveer één miljoen euro nagelaten aan de RUG ten behoeve van onderwijs en onderzoek aan de faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen.

Meer informatie fondsenwerving

- > Bekijk de website www.rug.nl/uef voor meer informatie over de campagne, voorbeelden van bijzondere projecten en donatiemogelijkheden.
- > Wilt u de RUG steunen? Maak uw bijdrage over op rekening 56.30.98.961 t.n.v. Stichting Ubbo Emmius Fonds, Postbus 72, 9700 AB Groningen o.v.v. 'campagne'

Regionale kringen voor jonge alumni

Afgestudeerd. En dan? De RUG wil voor jonge alumni, oud-studenten die niet langer dan tien jaar geleden zijn afgestudeerd, regionale alumnikringen oprichten in Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Rotterdam en Groningen. Bij een alumnikring kun je andere RUG-alumni ontmoeten bij jou uit de regio. Samen met de afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving van de RUG zullen er activiteiten worden georganiseerd zoals, borrels, lezingen, workshops en netwerkbijeenkomsten.

Ben je geïnteresseerd in deelname in een alumnikring in jouw stad en wil je deelnemen aan de activiteiten die de kring organiseert? Neem dan contact op met de afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving: alumni@rug.nl of tel. (050) 363 75 95.

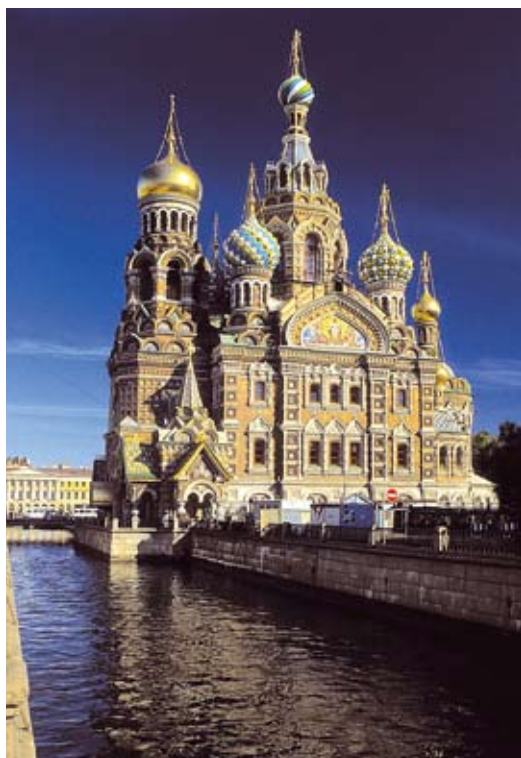
Begin zelf een alumnikring

De regionale kringen worden opgezet en onderhouden op door alumni zelf. De afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving van de RUG ondersteunt de kringen bij de administratie en organisatie van activiteiten. Voor het opzetten van alumnikringen in Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Rotterdam en Groningen zijn we op zoek naar vrijwilligers:

- > Ben jij alumna van de RUG en niet langer dan tien jaar geleden afgestudeerd?
- > Woon je in (de buurt van) Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Rotterdam of Groningen?
- > En lijkt het je leuk om samen met de RUG een informeel netwerk van jonge alumni in jouw stad op te richten en hiervoor activiteiten te organiseren?

Meld je dan aan bij de afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving: alumni@rug.nl of tel. (050) 363 75 95.

Met de RUG naar Sint-Petersburg of Spitsbergen

Er zijn, bij het ter perse gaan van dit nummer, nog enkele plaatsen vrij voor de alumnireis naar Sint-Petersburg van **15 t/m 21 septem-ber 2009**. De reis wordt begeleid door dr. Hans van Koningsbrugge. Op het programma staan onder meer de Hermitage, een boottocht naar de Peterhof, een avond opera in het Mariinski Theater en een dagtrip naar Repino, vernoemd naar Ilja Repin die er geboren is.

De alumnireis naar Spitsbergen, van **24 augustus t/m 5 september 2009**, is volgeboekt. U kunt zich nog wel opgeven voor de wachtlijst.

Kijk voor meer informatie op www.rug.nl/alumni > [activiteiten & nieuws](#). Opgave en informatie: Rhoda Schuling, r.schuling@rug.nl, tel. (050) 363 7564. Beide reizen worden georganiseerd in samenwerking met De Culturele Onderneming.

ALUMNIDAG 13 JUNI

Op **zaterdag 13 juni 2009** wordt het lustrum van de Rijksuniversiteit Groningen groots afgesloten met een Alumnidag. De verschillende faculteiten en alumniverenigingen organiseren hiervoor allerlei activiteiten: lezingen, borrels, workshops, rondleidingen en veel, heel veel meer. Op de pagina's 16 en 17 van deze *Broerstraat 5* vindt u een overzicht. Een uitgebreid programma staat op www.rug.nl/lustrum.

MIK (KKB, ALW EN KCM)

Donderdag 16 april 2009 vindt het jaarlijkse Kunstencongres plaats. Het thema is Kunst en Digitalisering. Het congres, georganiseerd door studievereniging IK (Kunsten, Cultuur en Media), is ook toegankelijk voor alumni. MIK-leden ontvangen nader bericht via de mailnieuwsbrief. www.studieverenigingik.nl

ALUMNICOMMISSIE T.M.F.V. ARCHIGENES

De alumnicommissie van de Tandheelkunde Mondhygiëne Faculteitsvereniging Archigenes houdt op **zaterdag 16 mei 2009** een lustrumrally. Opgeven kan via bestuur@archigenes.nl. Kosten zijn (o.v.) € 40,- per persoon, inclusief inschrijving en rallyboekje, lunch en diner. www.archigenes.nl

CLIO

Naast het speciale Alumni Netwerk van de RUG zijn er ook andere digitale platformen waarop alumni actief zijn. De alumnicommissie van Clio (IB/IO) heeft een 'Clio alumni-groep' op Facebook aangemaakt. Een kans om andere alumni niet uit het oog te verliezen. Informatie: alumni@clio.nl

ALUMNIVERENIGING PSYCHOLOGIE I.O.

Er komt een alumnivereniging voor de opleiding psychologie. De oprichtingsvergadering is op **13 juni 2009** (de Alumnidag van het lustrum). Wil je lid worden, zitting nemen in het bestuur of meedenken over de vorm en naam van de vereniging? Neem dan contact op met Anouk Douma, A.Douma@rug.nl, (050) 363 6325, of kijk op www.rugpsychologie-alumni.nl.

AXON

De alumnivereniging van Kunstmatige Intelligentie, Axon, is begonnen met het project Afstudeercoaching. Hierin worden afstudeerders gecoacht door alumni. Axon zoekt ook nieuwe bestuursleden. Tijdsinvestering en werkzaamheden kunnen in overleg verdeeld worden. Je hoeft als bestuurslid niet in Groningen te wonen. Meer weten? Stuur een e-mail naar info@axonline.nl.

Zie verder: www.rug.nl/alumni > [Activiteiten & Nieuws](#)

Gezocht

Alumnus m/v van het jaar

Nomineren?

De Rijksuniversiteit Groningen is trots op haar alumni en wil dit aan iedereen laten zien. Daarom wordt vanaf 2009 jaarlijks een bijzondere alumnus onderscheiden die een uitzonderlijke bijdrage heeft geleverd aan de maatschappij, de wetenschap of de cultuur. Tijdens de Alumnidag op 13 juni 2009 zal de rector magnificus van de RUG, Frans Zwarts, voor de eerste keer de prijs uitreiken.

De RUG zoekt kandidaten voor de verkiezing van Alumnus van het jaar. Meer informatie over de verkiezing, de selectiecriteria en de genomineerden vindt u op www.rug.nl/alumni.

Kent u bijzondere alumni die in aanmerking komen voor de onderscheiding Alumnus van het jaar? U kunt hem of haar opgeven tot 16 april 2009 bij de afdeling Alumnirelaties en Fondswerving: alumni@rug.nl of tel. (050) 363 75 95.

Alumni Netwerk

Verloting Lustrumkaarten

Doet u al mee aan het Alumni Netwerk, de e-community voor oud-studenten van de RUG? Zo niet, dan is dit het moment om uw account te activeren. Als u vóór 1 mei 2009 uw account invult, maakt u kans op een gratis toegangskaart, t.w.v. 15 euro, voor de Alumnidag tijdens het lustrum op 13 juni. Er zullen tien entreebewijzen worden verloot.

Om kans te maken moet u een aantal velden op uw profielpagina 'activeren'. Bent u nog geen deelnemer aan het Alumni Netwerk? Dan kunt u zich aanmelden via onze website www.rug.nl/alumni. Daar leest u ook de voorwaarden voor deze actie.

Kijk voor het programma van de Alumnidag op pagina 16 en 17 van deze *Broerstraat 5* of op www.rug.nl/lustrum.

Ook na het afstuderen blijven veel alumni zich inzetten voor de universiteit. Andrea Gerding (Nederlands Recht, 2000) vertelt over haar betrokkenheid met de Studentenrechtbank.

'Ze zijn nog net zo nerveus als wij toen waren'

Studenten Nederlands Recht kunnen sinds een jaar of tien al tijdens hun studie praktijkervaring opdoen. In de Studentenrechtbank spelen ze een casus na en kruipen ze in de huid van advocaat, rechter of officier van justitie. Een jury, bestaande uit een docent en mensen uit de praktijk, beoordeelt vervolgens hun optreden. Andrea Gerding (1977), rechter bij de Rechtbank Groningen, werkte als student-assistent mee aan de ontwikkeling van de Studentenrechtbank. Tegenwoordig is ze een van de juryleden: 'Toen ik studeerde was een dergelijk praktijkvak heel nieuw. Ik heb de eerste jaren meegeholpen met de uitwerking en voel me daarom nog steeds heel betrokken. Het is leuk om te zien dat ook de huidige studenten het vak belangrijk vinden. Ze nemen hun ouders en vrienden mee en zijn nog net zo nerveus als wij toen waren.'

Leren presenteren

Praktijkvakken, zoals de Studentenrechtbank, zijn tegenwoordig een standaardonderdeel van het lespakket. Een goede ontwikkeling, vindt Andrea. 'Alleen maar theoretische, droge kost in je hoofd stampen, dat werkt niet. Een rechtszaak heeft ook alles te maken met presentatie, een goed betoog kunnen schrijven, communicatief sterk zijn. Dat zijn allemaal onderdelen die bij de Studentenrechtbank aan bod komen en waar studenten in getraind worden. Vanuit mijn ervaring kan ik ze tips geven en ze iets vertellen over mijn werk, ze laten zien welke kant je op kunt gaan met je studie. Dankzij de Studentenrechtbank krijg je echt een beeld hoe je werk er later uit gaat zien.'

TEKST > BERT WOLFKAMP

FOTO > JEROEN VAN KOOTEN

Ze deed eindexamen in Parijs, studeerde sociologie in Groningen en had al een indrukwekkende carrière achter de rug toen ze zichzelf de Europese Comenius Leergang van AOG cadeau deed. Wie een afspraak met Yasemin Tümer probeert te maken, merkt meteen hoe ontzettend druk ze het heeft. Toch weet deze energieke alumna van de RUG tijd te maken om een Istanbul-module voor Comenius op te zetten.

Haar moeder heet Aukje Deelstra en werd geboren in het Groningse Marum, haar vader Melih Tümer komt uit Istanbul. Ze vonden elkaar op de campus van de Sorbonne in Parijs en hun dochter Yasemin werd in Istanbul geboren. Tümer heeft haar kosmopolitische instelling met de paplepel ingegoten gekregen. 'Als kind woonde ik in Istanbul, in Amerika en uiteindelijk zat ik op de Franse school in Brussel. Ik heb mijn eindexamenjaar in Parijs gedaan en zo zat ik opeens in de stad waar mijn ouders verliefd op elkaar waren geworden.'

De overstap van een wereldstad als Parijs naar het Groningen van de jaren zeventig was volgens Tümer heel logisch. 'Ik wilde het land van mijn moeder beter leren kennen en ben daarom in 1974 naar Groningen gegaan.' De eerste kamer die ze kreeg aangeboden was een donker hol. Dan woonde ze liever in een studentenflat voor meisjes. 'Later hoorde ik dat die kamer een van de meest gewilde kamers in de stad was!' Het studentenleven verwonderde haar soms, zoals de wens van veel studenten om mee te besturen in universiteitsbesturen. Zelf had ze daar geen interesse voor: 'Ik was gekomen om te studeren en had daartoe goede docenten en professoren nodig.'

Turkse gastarbeiders

Ze kende Nederland alleen van vakanties bij haar oma en was dan ook verbijsterd over de manier waarop Nederlanders omgingen met Turkse gastarbeiders. 'Omdat ik Turks sprak

Europese Comenius Leergang

TEKST > MARJAN BROUWERS

FOTO > BERT JANSSEN

‘Tijdens onze reis keken we steeds vanuit een andere optiek naar wat de wetenschap voor ons als leiders betekent’

werd ik gevraagd mee te doen aan een onderzoek naar de werk- en leefomstandigheden van gastarbeiders. Ik was diep teleurgesteld. De omstandigheden waren erbarmelijk. Ik begreep niet waarom Nederlanders Turken als een soort tweederangsburgers behandelden. Zo gingen ze nog niet eens met hun hond om.’ Later stortte ze zich als vrijwilliger op opbouwwerk in haar buurt en organiseerde ze taal- en naailessen voor Turkse vrouwen.

In 1981 haalde ze haar bul op: ‘Dat kostte nog even moeite omdat ik zoveel dingen bij andere faculteiten had gedaan. Ik ben uiteindelijk na een stage van zes maanden in Brussel afgestudeerd op de vraag of de OPEC-landen hun positie gebruikt hadden om andere ontwikkelingslanden een betere onderhandelingspositie te geven.’ Ze had direct een baan in Utrecht als opbouwwerker. ‘Eigenlijk wilde ik ontwikkelingswerk gaan doen, maar daarvoor had je vijf jaar ervaring in het buitenland nodig. Dat was natuurlijk erg frustrerend.’

Vuurwerkkramp

Ze merkte al snel dat allerlei instanties haar hulp konden gebruiken. ‘Er waren niet veel vrouwen die Turks spraken en gestudeerd hadden. Zo ben ik in tal van commissies terechtgekomen, zoals de Emancipatie Raad en de commissie die onderzoek deed naar de vuurwerkkramp in Enschede.’ Ze heeft warme herinneringen aan de Vrouwenvakschool die ze in Amsterdam opzette en ook van haar werk voor de Emancipatieraad heeft ze veel geleerd. ‘Daar zaten heel sterke vrouwen in. Ik heb er veel geleerd over de bestuurlijke en politieke verhoudingen in Nederland. Over hoe je steun kunt krijgen voor je standpunten. Welke stappen je moet nemen om van A naar B te komen. Gelijk hebben en gelijk krijgen zijn twee verschillende dingen. Als je jong bent is zo’n ervaring een uitstekende leerschool.’

Gehaakt kleedje

Ze werkte enkele jaren bij advies- en ingenieursbureau DHV en was verantwoordelijk voor allerlei internationale projecten. ‘Dat ging om projecten in Pakistan, India en Afrika. Maar toen de muur in 1989 viel, wilde ik naar Oost-Europa. Ik wilde daar zelf een project gaan doen en ben naar Roemenië vertrokken. Mijn dochter ging mee en zat in Boekarest op de American School. De overgang van het communistische systeem naar de vrije markt economie was heel boeiend om mee te maken. Ook pijnlijk voor mensen, die soms terugverlangden naar de tijd van de communisten. Er was niets. Je moest echt alles van de straatstenen af opbouwen. Overal in het land probeerde ik mensen te

helpen een lokale economie op te bouwen. Ik maakte afspraken met burgemeesters en huurde gebouwen voor ondernemers. Een directeur van een arbeidsbureau moest ik ervan overtuigen dat die ene computer in het gebouw niet bij hem op de kamer moest blijven staan met een gehaakt kleedje eroverheen, maar op de balie om mensen in te schrijven.’

Terug in Nederland werkte ze voor KMPG en recent was ze onder andere actief bij de NPS. Daar viel ze in 2006 middenin de omroeperikelen. ‘Willem van Beusekom werd ziek en vroeg mij een poosje op de NPS te passen. Helaas is hij daarna overleden. Ik was tijdelijk directeur toen Medy van der Laan aankondigde dat ze de NPS ging opheffen. Ik kreeg de opdracht het licht uit te doen. Maar toen viel het kabinet en verdwenen de plannen om de NPS op te heffen in de prullenbak. Omdat mijn ideeën over de toekomst en de rol van media in een diverse samenleving sterk verschilden van die binnen de NPS, heb ik in 2007 afscheid genomen.’

Comeniusreis fantastisch

Ondertussen had ze wel een cadeau verdiend, vond ze zelf en ging ze de Europese Comenius Leergang volgen. ‘Ik wil weten wat ons in Europa bindt. Tijdens onze reis keken we steeds vanuit een andere optiek naar wat de wetenschap voor ons als leiders betekent. In Heidelberg ging het over de medische wetenschappen, in Praag spraken we over letteren, kunst en cultuur, in Groningen over economische wetenschappen, in Cambridge, waar Newton zijn appel liet vallen, ging het over de natuurwetenschappen, rechtswetenschappen kwamen aan de orde in Bologna, sociale wetenschappen in Parijs en wijsbegeerte en religie in Leuven. Het was een fantastische reis die veel voor mij heeft betekend. Comenius bood de kans me hier verder in te verdiepen met een groepje gelijkgestemden. Ik heb nog steeds contact met de groep: we zijn elkaars vertrouwenspersonen geworden en leven met elkaar mee.’ Op verzoek van Comenius fungeert Tümer inmiddels als module-coördinator voor de Istanbul-module.

Inmiddels lonkt het buitenland weer. ‘Ik wil een brede blik houden, me niet bezig houden met maar één onderwerp of werkveld. Ik houd ervan om nieuwe dingen op te zetten en er concreet invulling aan te geven. Wie weet wat er nog op mijn pad gaat komen.’

CHINESE COMENIUS LEERGANG

In 2009 gaat een nieuwe leergang van start: de Chinese Comenius Course. Deze course bestaat uit een tweedaagse module in Nederland, op **14 en 15 mei**, over de historie en cultuur van China, gevolgd door een negendaagse studiereis van **23 tot en met 31 mei** langs de Peking University en de Tsinghua University te Beijing en de Fudan University te Shanghai. Centraal staan de thema's verbinding, balans en dynamiek. Er is plaats voor maximaal veertien deelnemers. Belangstellenden kunnen zich persoonlijk aanmelden bij Comenius.

STARTDATA COMENIUS LEERGANGEN

woe 13 mei 2009
Europese Comenius Leergang
do 14 mei 2009
Nationale Comenius Leergang
do 14 mei 2009
Chinese Comenius Course
zo 7 juni 2009
American Comenius Course

MEER INFORMATIE

www.comeniusleergang.nl,
of bel Sandra Roelen,
managing director Comenius,
tel (050) 316 22 23.

Aanwinsten

Sinds de stichting in 1614 heeft de Groningse universiteit de traditie dat het portret van emeriti-hoogleraren of andere verdienstelijke personen, wordt aangeboden aan de alma mater.

H.J.D. Bruins †
Secretaris van de Universiteit
(1984 – 2004)
door Jan Asselbergs

G. Heymans †
Geschiedenis der wijsbegeerte,
Logica, Metafysica, Zielkunde
(1890-1927)
door Marcel Duran

P.A. van Stempvoort †
Oud-Christelijke letterkunde
en uitlegging van het Nieuwe
Testament (1956-1967)
door Tijn Roebroek

Inlichtingen over schenking van portretten: prof.dr. G. Boering,
tel. (050) 541 6483 of gtboering@hetnet.nl
Veel meer afbeeldingen vindt u op www.rug.nl/museum.

Tenzij anders vermeld beginnen oraties om 16.15 uur. Meer informatie: neem contact op met mw. Ingrid Schut-Houwen, tel. (050) 363 52 90 of raadpleeg de universitaire agenda op www.rug.nl. *Wijzigingen voorbehouden.*

MEDISCHE WETENSCHAPPEN

24 maart 2009

prof.dr. M.J.E. (Marian) Mourits
Gynaecologische oncologie, i.h.b. de endogene en exogene predispositie

7 april 2009

prof.dr. A.J. (Arie Jan) van Winkelhoff
Medische microbiologie, i.h.b. de microbiologie van de mondholte

14 april 2009

prof.dr. C.A.H.H. (Toos) Daemen
Medische microbiologie, i.h.b. de tumorvirologie

RECHTEN

31 maart 2009

prof.mr. G.A. (Gustaaf) Biezeveld
Milieurecht

LETTEREN

21 april 2009

prof.dr. J. (Jan) van der Harst
Geschiedenis en theorie van Europese integratie

12 mei 2009

prof.dr. M.G. (Mary) Kemperink
Moderne Nederlandse Letterkunde, i.h.b. de relatie tussen literatuur en wetenschap

26 mei 2009

prof.dr. G.T. (Goffe) Jensma
Friese taal- en letterkunde

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

28 april 2009

prof.dr. M. (Menno) Schilthuizen
Biodiversiteit van Nederlandse insecten

WIJSBEGEERTE

19 mei 2009

prof.dr. A.J.M. (Jeanne) Peijnenburg
Wijsgerige argumentatietheorie en -analyse

24e jaargang
1e nummer/maart 2009
ISSN 0921-1721

Broerstraat 5 is een gratis kwartaalmagazine voor alle afgestudeerden en gepromoveerden van de Rijksuniversiteit Groningen, inclusief oud-cursisten van de Academische Opleidingen Groningen. *Broerstraat 5* wil ertoe bijdragen dat het contact tussen de universiteit en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Heeft u opmerkingen of ideeën? Laat het ons weten!

Redactieadres

Redactie Broerstraat 5
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 52 36
redactieB5@rug.nl

Internet

www.rug.nl/broerstraat5

Redactie

Heidi Bodewes-Bolt
Fenneke Colstee-Wieringa
Gert Gritter
Marlies Jongman
Elco van der Wilt
Bert Wolfkamp

Eindredactie

Fenneke Colstee-Wieringa

Gasthoofdredactie

Marc Chavannes

Ontwerp en lay-out

In Ontwerp, Assen

Druk

Thieme Rotatie, Zwolle
Oplage 65.000

Adreswijzigingen

De RUG hecht veel waarde aan contact met oud-studenten. Conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens gaat de universiteit zorgvuldig met adresgegevens om. Indien u wijzigingen wilt doorgeven of contact niet op prijs stelt, dan kunt u zich wenden tot:

Alumnirelaties RUG

Rijksuniversiteit Groningen
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 30 61
alumni@rug.nl

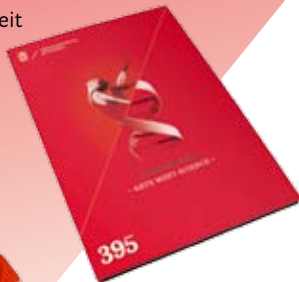
rijksuniversiteit
groningen

RUG-winkel

Lustrumartikelen 395 jaar Rijksuniversiteit
Bestel hier of kijk op www.rug.nl/winkel

Capuchontrui

Lustrumtrui, rood. S t/m. XXL.
Speciale alumniprijs: € 29,95

Schrijfblok

Zeer fraai vormgegeven
lustrum schrijfblok.

Enmalige uitgave!
A4-formaat: € 2,50
A5-formaat: € 1,50

USB-stick

USB memory stick (2.0, 4 GB) met
draaiende zilvergrijze huls
€ 14,95

Kom kijken
Universiteitswinkel
Oude Kijk in 't Jatstraat 39
www.rug.nl/winkel

Bestellen
T (050) 363 27 00
F (050) 363 72 00
E rugwinkel@rug.nl

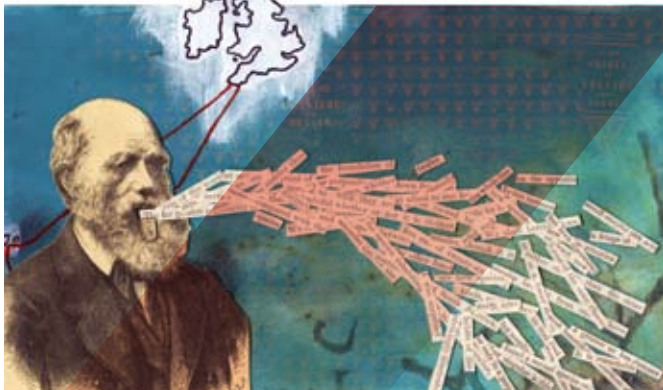
Alle prijzen zijn
incl. verzendkosten

www.rug.nl

rijksuniversiteit
groningen

universiteitsmuseum

Darwins wereld Mens, natuur en evolutie

t/m 10 januari 2010

Hoe zat het ook alweer met de evolutie en 'survival of the fittest'? Welkom in de wereld van Charles Darwin (1809-1882), een expositie over het leven en werk van 's werelds beroemdste natuuronderzoeker.

Ter viering van het lustrum van de RUG en van het Darwinjaar.

Universiteitsmuseum
Oude Kijk in 't Jatstraat 7a
Groningen
www.rug.nl/museum

Openingstijden
di t/m zo van 13.00-17.00 uur
niet op feestdagen
toegang € 2,50

www.rug.nl

BON 20% KORTING

Internationaal Blazersfestival
OnWings!
11 t/m 14 juni 2009

Rondom het einde van de lustrumviering van de RUG is, van 11 t/m 14 juni, *Groningen OnWings!* Dit Internationale Blazersfestival brengt een gevarieerd programma met blaas muziek voor een breed publiek. Er zijn concerten in de Oosterpoort en op verrassende locaties in de stad. Ook tijdens de Alumnidag op 13 juni laat OnWings! van zich horen.

RUG-alumni krijgen tegen inlevering van deze bon 20% korting op twee entreekaarten voor **OnWings!**-concerten in de Oosterpoort. *(Niet in combinatie met andere acties en/of aanbiedingen.)*

Kijk voor het programma en meer informatie op www.onwings.nl.

GRONINGEN ONWINGS!

BON 25% KORTING

Groninger Museum
J.W. Waterhouse (1849-1917)
Betoverd door Vrouwen
t/m 3 mei 2009

De wereldberoemde Britse kunstenaar John William Waterhouse voelde zich thuis in de betoverende wereld van mythen en sagen, maar liet zich ook inspireren door poëzie en muziek en de lossere toon van het Franse impressionisme.

Tegen inlevering van deze bon aan de kassa van het Groninger Museum ontvangt u 25% korting op twee entreekaartjes voor de tentoonstelling **Betoverd door Vrouwen**. *(Niet in combinatie met andere acties en/of aanbiedingen.)*

GRONINGER MUSEUM

Twee ondernemende economes. De een woonde en werkte overal op de wereld, de ander maakte een boek over lekker eten in Groningen.

MYRA ESKES

STUDIE/PROMOTIE > economie van 1989 tot 1995

WERK > General Manager Commercial Operations bij GE Healthcare

HUIS > huis met luiken en drie verdiepingen tegen de heuvels, in Istanbul, Turkije

HUISHOUDEN > getrouwd met Orhan, die grondstoffen importeert voor drukkerijen; zoon Berke (drie), dochter Lara (één)

JAARINKOMEN > 293.000 euro bruto (werkt 50-60 uur p.w.)

‘Wij wonen aan de Aziatische kant van Istanbul. Bij de brug over de Bosporus staat een bordje: Welkom in Azië. En aan de andere kant: Welkom in Europa. We wonen hier sinds december. Als mijn werkvergunning klaar is, ga ik beginnen met mijn nieuwe baan. Fulltime. We krijgen een nanny in huis. Er waren van die bedrijvendagen op het eind van mijn studie. Ik moest aangeven in welke bedrijven ik geïnteresseerd was. Ik wist wel dat ik bij een groot internationaal bedrijf wilde werken, maar General Electric kende ik eigenlijk niet. Ik vulde het als tiende voorkeur in. Mijn eerste voorkeur weet ik niet meer. Heineken of zo.

Nog voor mijn afstuderen had GE een baan voor mij. Nu werk ik er al dertien jaar. Het is een van de grootste bedrijven ter wereld, een conglomeraat van bedrijfstakken, variërend van televisiestations, vliegtuigmotoren tot financieringsproducten. Na een traineeschap begon ik in Bergen op Zoom, waar het bedrijf toen nog in plastic deed. Daarna ging ik naar Amerika, waar ik Orhan ontmoette. Ik werkte bij de divisie Healthcare. Ik heb zelfs nog als proefpersoon in de scanner gelegen die we zelf maakten!

In 2005 verhuisden we naar Londen, waar ik ging werken bij de filmstudio Universal Pictures, ook een GE-onderdeel. Nu ben ik weer terug aan de medische kant. GE heeft een hoofdkantoor in Istanbul. Ik ga me bezighouden met de effectiviteit van de salesteams in de regio. Als kind heb ik in Maleisië gewoond. In verschillende landen wonen en werken heeft me altijd getrokken. Je maakt van alles mee. Om maar wat te noemen: In Milwaukee zit ook de fabriek van Harley Davidson, ik moest in de GE-fabriek 250 Harleyrijders aansturen. In Turkije zal het weer anders zijn, de regio waarvoor ik verantwoordelijk ben strekt zich ook uit tot Rusland, Midden-Oosten, Afrika. Zoals bij elke baan die ik had: geen idee wat me te wachten staat, maar ach, ik denk dat ik er wel uitkom.’

TEKST >

ELLIS ELLENBROEK

FOTO >

ERNIE ENKELAAR (R)

DORIEN PAYMANS

STUDIE/PROMOTIE > economie van 1989 tot 1995

WERK > schrijven over de leuke dingen van het leven/interim controller > www.proefgroningen.nl

HUIS > helpt van dubbel woonhuis in groene laan in Haren

HUISHOUDEN > met Mar, senior accountmanager zakelijk bij Rabobank; kinderen Mats (tweeëneenhalf) en baby Evy

JAARINKOMEN > in 2007 85.000 euro winst uit onderneming, voornamelijk gebaseerd op interimwerk (werkt 4 dagen p.w.)

‘Afgelopen september kwam mijn boek uit bij de Groningse uitgeverij Passage. *Proef Groningen. Bijzondere culinaire adressen in en om de stad*. Dat boek is echt van mij! Ik heb het concept bedacht, de teksten geschreven, fotograaf en vormgever gezocht. Ik heb jaren bij Johnson & Johnson gewerkt, in Nederland en Miami, als controller. Later, toen Mats er was, ging ik interimwerk doen, onder andere bij Akzo Nobel in Delfzijl. Cijfers passen heel goed bij mij, maar ik wou ook graag iets gaan doen met de leuke dingen van het leven: reizen, eten. Als je zegt dat je accountant bent, zeggen mensen ook vaak “saai”, het is geen vak waar je op verjaardagen makkelijk over praat. Rond mijn dertigste schreef ik een ondernemingsplan voor een koffiebar, dat durfde ik uiteindelijk toch niet aan. En ik zocht ook eigenlijk naar iets waarbij ik mijn creatieve kant kon aanspreken, niet zozeer zelf koffieschenken. Ik begon recensies over restaurants te schrijven voor *SpecialBite*, een tijdschrift en website. Ik mailde hun dat zij niet de leukste adresjes van Groningen kenden en ik wel. Deze hobby bracht me op de gedachte dat ik misschien als controller bij een uitgeverij binnen zou kunnen komen, en dan later bureauredacteur worden. Ik was al aangenomen bij WPG Uitgevers in Amsterdam, maar was toch bang dat ze me altijd als financiële vrouw zouden blijven zien. Toen besloot ik: dan maar zelf een boek maken. Ik heb ook het stedengidsje *100% Groningen* geschreven. En meegewerkt aan *Foodloversguide*, een boek over eerlijk eten, dat in oktober uitkwam. Het is super om van mijn hobby werk te maken, maar het betaalt helaas amper, daar ben ik wel achter. *Proef Groningen* kostte me een half jaar vier dagen per week en brengt vijftuizend euro bruto op, mits de hele oplage verkocht wordt. Nee, een combinatie van schrijven en interimwerk als controller is het beste. Ik heb me net weer ingeschreven bij een aantal recruitingbureaus.’